

## Prosperita? Především! Nic jiného neřeším.

# Velké i malé pekárny chtějí vyrábět a prodávat to nejlepší

Čerstvé, voňavé, křupavé. Chléb a pečivo. Snídáme je, často večeříme, přikusujeme i k obědu. Do našeho jídelníčku patří jako samozřejmost. Nikdy se nepřejí, každý den se na ně těšíme. Máme k němu až symbolický vztah, bez něj si život neumíme představit. Jenže jak se v roce 2023 dařilo českým pekařům? S čím se trápili, jakým potí- žím dlouhodobě čelí? A zajímá nás to vůbec? Proč se dříve tak vážený obor dostal do pozadí v porovnání s některými jinými? A kdo bude za pár let plést housky, plnit koláče, zadělávat těsto? V pekárnách, ať velkých, nebo menších, totiž zrovna moc zájemců pracovat nechce. I to jsou otázky, které se Svaz pekařů a cukrářů v ČR snaží řešit. Hovořila jsem o tom s jeho výkonným ředitelem Ing. Bohumilem Hlavatým. Zá- měrně v prosinci, kdy se o výsledky práce pekařů a cukrářů zajímáme v souvislosti s vánočními svátky víc než kdy jindy.

### Jak se letos dařilo českým pekařům a cukrářům?

V letošním roce došlo k určité stabilizaci po loňském krizovém a velmi turbulentním roce. Přestože cena chleba a pečiva je po celý letošní rok konstantní, díky stabilizaci cen surovin a energií se pekárnám výrazně ulevilo. Přes na-



výšení cen v loňském roce se celkový objem výroby nesnížil, ale je pravda, že se sortiment trochu přesunul od dražších výrobků s vyšší přídavnou hodnotou k těm levnějším. V poslední době se však i tento trend obrací a zákazníci se pomalu začínají vracet i k dražším pekařským a cukrářským výrobkům.

### Co zajímavého se v oboru dělo na poli inovací? Vznikla nějaká ojedinělá receptura nebo výrobní postup?

Nový trend je rozhodně dlouhé zrání tzv. cool raising nebo sour dough, při kterém vznikají aromatické látky a výrobky mají výraznější chuť a vůni. Dalším trendem, který jsem zaznamenal na pekařském veletrhu IBA v Mnichově, je veganské pečivo a náplně. Receptur vzniká neustále mnoho, je to závislé na konkrétním trhu a také regionu.

### Trend zdravého stravování konzumaci chleba nezavrhne, přesto veřejnost posedlá dietami a změnami v jídelníčku hledá takový chléb a pečivo, které bude mít víc než benefit... Reagují na to pekárny, nebo je to už spíš obtěžuje?

Pekárny na to určitě reagují, ale záleží na velikosti pekárny a druhu pekárny, a tak se místo klasických chlebů a pečiva dnes vyrábí více nejen celozrnné pečivo, ale např. i výrobky pro vegetariány a vegany. Dále můžeme v sortimentu častěji než dříve vidět také bezlepkové produkty.

### Rostoucí i klesající ceny energií hýbou s náklady a efektivitou jednotlivých provozů. Už tušíte, v jakých mantinelech se budou vaši členové pohybovat v roce 2024?

Říkal jsem sice, že se ceny energií v letošním roce stabilizovaly, ale bohužel situace je stále velmi dynamická. Ceny do letošního léta klesaly, ale v posledních týdnech opět stoupají. Pekárny,



Ing. Bohumil Hlavatý, výkonný ředitel Svazu pekařů a cukrářů v ČR

hlavně ty velké, nemají možnost fixace cen na celý objem dodávek energií, zejména plynu, a pracují většinou s poměrem fixovaných cen a spotových cen. Bohužel, blížící se zima a konflikt na Blízkém východě dávají tušit, že cena energií v nejbližší době zřejmě opět poroste.

Každá pekárna se však v současné době pohybuje v naprosto odlišných podmínkách, pokud jde o ceny energií, ale i pokud jde o měrnou potřebu energií. Tato situace je pak velmi obtížná pro vyrovnání cen pečiva i chleba napříč celou republikou.

### Sdružujete velké pekárenské kolosy i drobné výrobce. Co mají společného na cestě za zákazníkem?

Velké i malé pekárny mají společné to hlavní, tedy chtějí vyrábět a prodávat to nejlepší pečivo, v širokém sortimentu tak, aby to plně uspokojilo jejich zákazníky.

pokračování na straně 4

## Dalším autosalónem v portfoliu Kooperativy a ČPP je Auto Poly

Firma Global Repair Centres, jejímiž spoluvlastníky jsou pojišťovny Kooperativa a Česká podnikatelská pojišťovna, převzala 1. listopadu firmu Auto Poly, která provozuje dva autosalóny Škoda a servis značky Škoda a Volkswagen. Jde o čtvrtou automotive firmu, kterou Kooperativa spolu s ČPP začlenila do svého portfolia. V roce 2021 koupila Global Repair Centres brněnský autosalón a autoservis Autonova, letos v dubnu pak převzala i společnosti France Car a Hyundai Hradec, dealera vozů Renault, Dacia a Hyundai, který provozuje autosalóny v Hradci Králové a Pardubicích-Dražkovicích a v srpnu Autoservis KAPPA-P v Ústí nad Labem. Dealer Auto Poly, který sídlí v Praze a Příbrami, ročně prodá přes 1700 nových vozů Škoda a zároveň se věnuje prodeji prověřených ojetých vozů v programech Škoda Plus a Das Welt Auto. V obou pobočkách pak servisuje vozy Škoda a Volkswagen. Společnost byla založena v roce 1992, v současné době zaměstnává 66 pracovníků.

Vlastnictví sítě servisů a dealerů automobilů i motocyklů přináší pojišťovnám možnost lépe se orientovat v oblasti automotive, zároveň díky tomu mohou klientům nabídnout nové služby a výhody. „Primárně chceme lépe pochopit fungování tohoto trhu, do budoucna bychom chtěli kromě garantované kvality servisu přinést našim klientům i další služby, které jim zajistí neustálou mobilitu od pořízení, provozování až po prodej jejich vozu. Rozšíření našeho působení do Prahy a Středočeského kraje je pro nás významným krokem v budování nové úrovně služeb naší pojišťovny,“ představil rozšíření portfolia firm Martin Laur, člen představenstva pojišťovny Kooperativa. V případě personálu sází Kooperativa na kontinuitu a kromě převzetí vedení firmy počítá se zachováním pracovních míst a dalším rozvojem. (tz)

## Kurýři GLS se postarají o bezplatnou přepravu dárků pro děti

Balíkový přepravce GLS je již 13. rokem generálním partnerem tradičního charitativního projektu Daruj hračku, který pořádají manažeři na vozíku ze spolku Tango. Stačí opět kliknout v databázi přání a kurýři GLS zajistí bezplatnou přepravu dárků pro děti v dětských domovech a klienty ústavů sociální péče. V minulém roce GLS takto přepravila více než šest tun dárků v celkové hodnotě přes 6,1 miliónu korun. Dárci se mohou zaregistrovat na webu app.daruj-hracku.cz, a udělat na Vánoce radost nejen sobě, ale především dětem a lidem s různými hendikepami. (tz)

### Najdete uvnitř listu

Přes 60 % Čechů nezná současnou výši inflace	5
Ochrana průmyslových vzorů	8
Známe vítěze soutěže Ambasador kvality České republiky za rok 2023 i držitele personálních ocenění	9
Iniciativa ČESKÉ POLE za návrat tradičních českých zemědělských produktů	13
Řešení zvýší soběstačnost uživatele, zajistí zajímavější ceny elektřiny a ochrání před výpadky	16

## Česká chuťovka 2023: Pro PENNY 39 ocenění

Rekordní počet výrobků přihlásilo do letošního soutěže Česká chuťovka PENNY. A ocenění Česká chuťovka roku 2023 získalo celkem 39 ze 49 nominovaných produktů. V rámci 15. ročníku prestižní soutěže tak uspělo rekordních 80 % přihlášených produktů tohoto řetězce. Vítězi se staly privátní značky Boni, Crip Crop, Enjoy, Karlova Koruna, Řezníkův talíř a Vinum Regum.

Komise tvořená nezávislými potravinářskými odborníky každoročně posuzuje výrobky z hlediska jejich chuti, vzhledu, vůně a konzistence. „Mám velkou radost, že se nám znovu podařilo dosáhnout skvělého výsledku. Je to další ocenění pro celý náš tým kvality. Těší nás především to, že jsou to produkty domácích potravinářů, které vyrábějí ve spolupráci s námi, a zákazníci je tak koupí pouze u nás. Letos máme hned dva české výrobce, kteří zabodovali na plné čáře, a to značky Enjoy a Vinum regum. Označení našich privátních značek titulem Česká chuťovka dává li-

dem jistotu, že jim nabízíme tu nejlepší možnou kvalitu za výhodnou cenu. A co nás těší, je, že na konci je spokojený zákazník, který se k nám rád vrací,“ řekl vedoucí oddělení kvality PENNY Petr Baudyš. Jen za posledních tři roky se oceněním Česká chuťovka může pochlubit takřka stovka produktů privátních značek PENNY (v roce 2021 to bylo 26 výrobků, v roce 2022 už 34, letos 39).

V tomto ročníku soutěže získaly obě nejlépe hodnocené značky Enjoy a Vinum Regum hned devět ocenění. Pod značkou Enjoy může spotřebitel ochutnat čokolády nejrůznějších příchutí, např. borůvkovou, pomerančovou a další. V nabídce Vinum Regum pak nalezne skvělá vína různých odrůd jako např. bílý Ryzlink vlašský, růžové Zweigeltrebe nebo červenou Frankovku. Výbornou kvalitu prokázaly i výrobky dalších privátních značek. Mezi vlnkovou loď produktů značky Boni patří mimo jiné čerstvý sýr Bonik, Mozzarella Mini nebo Gouda plátky 48 %. V případě značky Crip Crop byly oceněny tři výrobky, například Obilné čtverečky se skořicí Skořinky nebo Obilné polštářky Bertík. Karlova Koruna zabodovala

v pěti případech. K letošním vítězům se zařadily např. Halušky s uzeným masem a kysaným zelím nebo Segedínský guláš s houskovým knedlíkem. Řezníkův talíř neproměnil ve vítězství pouze jednou ze šesti nominací. Oceněním se pyšní třeba Mistrovská dušená šunka nebo Šunkové koleno.

Označení Česká chuťovka se již 15 let snaží vyzdvihnout české potraviny vyráběné poctivým způsobem a ocenit jejich výrobce za příkladnou práci. Soutěž proběhla pod záštitou ministra zemědělství Marka Výborného, Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova, prezidenta Agrární komory ČR Jana Doležala a prezidenta Svazu obchodu a cestovního ruchu Tomáše Prouzy.

Úspěch v posledním ročníku České chuťovky je famózní. Potvrzuje názor, že i řetězce se zahraničním vlastnictvím dávají prostor k sebe-realizaci českým výrobcům, přejí spolupráci s lokálními dodavateli. A že tak vznikají dobroty, které kupující s chutí upřednostňují před jinými. Že se rodí novinky, pro které je vždy v nákupním vozíku místo. Ať jsou to sýry, uzeniny, čokolády. (tz, rix) ■■■

## PROSPERITA®

Prosperita? Především! Nic jiného neřeším.

**Prosperita** je měsíční periodikum o podnikání a vzájemné komunikaci mezi firmami a jejich velkými skupinami, mezi profesními uskupeními a navzájem v prostředí českého trhu. Přednostně informuje své čtenáře o dění v české ekonomice především očima jednotlivých podnikatelských subjektů a svazů, asociací, sdružení, unií, komor a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. Velký prostor je věnován prezentacím formou článků a rozhovorů nebo klasické reklamě, která je jedním z hlavních zdrojů financování tohoto časopisu. Cílem je oslovit široké spektrum podnikatelů a manažerů s tím, že přednost mají informace o aktivním postoji k podnikání a vytváření trvalých hodnot.

**Časopis Prosperita a přílohy**  
Prosperita Madam Business  
Prosperita Fresh Time

www.iprosperita.cz,  
www.madambusiness.cz, www.freshtime.cz

Vydává: RIX, s. r. o.

Sídlo vydavatelství a redakce:  
Ocelářská 2274/1, 190 00 Praha 9  
IČ: 25763164, DIČ: CZ25763164  
e-mail: brixix@iprosperita.cz

Datum vydání: 5. prosince 2023

PhDr. Eva Brixí-Šimková, šéfredaktorka  
mobil: 602 618 008, e-mail: brixix@iprosperita.cz

Martin Šimek, šéfredaktor internetových médií  
www.iprosperita.cz, www.madambusiness.cz  
a www.freshtime.cz

mobil: 606 615 609, e-mail: martin@iprosperita.cz

Bc. Kateřina Šimková, redaktorka a mediální  
konzultantka

mobil: 724 189 342, e-mail: simkova@iprosperita.cz

Korektury: Mgr. Pavla Rožničková

Grafická úprava: Michal Schneidewind

Příjem inzercí: Ocelářská 2274/1, 190 00 Praha 9

Placené textové materiály jsou na stránkách časopisu označeny grafickým symbolem . Bez označení jsou publikovány materiály poskytnuté redakci důvěryhodnými zdroji. Materiály označené (tz) jsou převzaté, případně redakčně upravené tiskové zprávy. Za textové a obrazové podklady dodané redakci inzertem pro výrobu a otištění inzercí odpovídá inzertem.

Tisk: Novotisk

U Stavoservisu 1a, 108 00 Praha 10

Distribuce: 5 P Agency, spol. s r. o.,  
Modřická 334/63, 664 48 Moravany

Časopis je v roce 2023 rozšiřován dle vlastního  
adresáře redakce.

Registrace MK ČR E 8255. Mezinárodní standardní  
číslo sériových publikací ISSN 1213-6492

Prosperita partnersky spolupracuje:

■ se společností  
NEWTON Media a.s.



■ s Úřadem  
průmyslového vlastnictví



■ s Českou společností  
pro jakost



Komunikujme a hledějme  
ta nejlepší řešení pro vás.

**PROSPERITA®**  
Prosperita? Především! Nic jiného neřeším.

www.iprosperita.cz

**Madam  
BUSINESS**  
PROSPERITA

www.madambusiness.cz

**fresh  
TIME**  
PROSPERITA

www.freshtime.cz

Změna údajů pro zaslání a odhlášení  
ze zaslání časopisu Prosperita a příloh

Došlo-li ke změně vašich údajů pro zaslání našeho časopisu (adresa, název společnosti, jméno atd.), můžete nám zaslat žádost o aktualizaci svých údajů na [zasilani@iprosperita.cz](mailto:zasilani@iprosperita.cz). Vaše údaje upravíme na správné.

V případě, že o zaslání již nemáte zájem, napište nám svůj požadavek, včetně svých údajů z adresního štítku, na [zasilani@iprosperita.cz](mailto:zasilani@iprosperita.cz). Dodávání časopisu poté zrušíme.

Pokud byste potřebovali větší počet výtisků aktuálního vydání, dejte nám vědět alespoň s měsíčním předstihem, rádi vyjdeme vstříc.

### S tužkou za uchem

#### Miláček banka a člověk

Pokrok nezastavíš. Banky se snaží aplikacemi vyjít vstříc všem, kteří si bez mobilu nedokážou představit rande, natož nakupování. Digitální věk se točí na plné obrátky. Mít banku v mobilu, proč ne? Jenže já to nechci. Jednak k mobilním operacím potřebuji brýle, jednak se překlíkávám, jsem nepozorná. To mne obtěžuje a přináší nepatřičný stres. A pak, někde mi mobil vypadne z kapsy, já na něj šlápnu a jsem v háji. Bez peněz a skoro jako beze jména. Tak se bojím. Hekři jsou stále napřed a jinak to nebude. Hráti si s penězi přes mobil odmítám. A přemýšlím o tom, jestli banka nezačíná mít pod rouškou uživatelského komfortu svého klienta jako rukojmí, které nemá právo svobodné volby. Bez banky v mobilu mám ztížený přístup k účtu. Ke svým vlastním penězům. A chci-li jinak, než ovládat prachy mobilem, budu z principu potrestána, byť směšnou platbou za sms. Co na tom, že mám v bance skoro všechny své úspory rozestřené do různých spořicíh produktů, že dávám bance své finance do úschovy, aby i ona z toho něco měla. Chceš být zákazník? Chceš využívat naše služby? Tak poslouchej svůj chytrý telefon. A hotovo. Jenže, co když chci přejít k telefonu blběmu, tlačítkovému? Co když odmítám zářivě vlezlou obrazovku a všudypřítomné informace o konci světa? Mám vůbec jako člověk svým způsobem konzervativní, předvídatel a zkušenostmi vycepaný nárok na bankovní konto? **Eva Brixí**

### Zaujalo nás

#### Přes 200 milionů korun

**Přes 200 milionů korun rozdělí společnost E.ON Energie mezi věrné zákazníky.** Více než 400 000 klientů zašle jednorázový finanční příspěvek za loajalitu. Týkat se bude těch, kteří odebírají energii od E.ON nepřetržitě nejméně pět let a ročně odeberou nad 1 MWh. E.ON letos pro své stávající klienty dvakrát snížil ceny energií, a připravil i výhodné akviziční nabídky pro nové zákazníky. **(tz)**

### Mediální partnerství v roce 2023

1. Soutěž MANAŽER ROKU
2. Soutěž Ambassador kvality České republiky
3. Soutěž Marketér roku
4. Konference Kvalita – Quality 2023
5. Soutěž Česká chuťovka 2023
6. Projekt Ocenění Českých Podnikatelek
7. Projekt Ocenění Českých Lídrů
8. Projekt Ocenění Českých Exportérů
9. Projekt Inspiromat – Klub manažerek
10. Konference SYMA
11. Konference Dny kvality 2023

### Redakční rada pracuje ve složení:

- **Jan Wiesner**, prezident Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR
- **Ing. Irena Vlčková**, brand manager FlowBEAUTY s.r.o.
- **Ing. Rudolf Skuhra, CSc.**, majitel společnosti CONDOR MACHINERY spol. s r.o.
- **Ing. Ivo Gajdoš**, výkonný ředitel České manažerské asociace
- **Ing. Michal Vaněček, Ph.D., MBA**, ředitel a místopředseda představenstva T-SOFT a. s.
- **Ing. Pavel Ráliš, MBA**, zakladatel značky fin4Business
- **Ing. Hugo Kysilka**, poradce a malíř
- **Ing. Vít Pěkný, Ph.D.**, odborník na problematiku automobilového trhu
- **Prof. Ing. Růžena Petříková, CSc.**, místopředsedkyně Rady kvality ČR
- **Ing. Andrea Trčková**, výkonná ředitelka společnosti Mgr. Ladislav Kavan – LK SERVIS
- **Jarmila Janurová**, zakladatelka a jednatelka firmy JaJa Pardubice, s. r. o.
- **Ing. Zdeněk Juračka**, zakladatel a čestný předseda Asociace českého tradičního obchodu
- **Jiří Souček**, obchodní ředitel společnosti Uzeniny BETA
- **Ing. Tomáš Milich**, ekonom
- **Mgr. Olga Stanley**, manažer komunikace, ROSSMANN, spol. s r.o.
- **David Kubla**, ředitel úseku spolkových činností a propagace České společnosti pro jakost
- **PaeDr. Petr Paksí, DBA**, jednatel a obchodní ředitel JAP FUTURE s.r.o.

## KZPS a PRIAC mají společný zájem na arbitrážním soudu v Česku



**Mezinárodní rozhodčí soud při Českomoravské komoditní burze (PRIAC) a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS ČR) budou spolupracovat na dalším rozvoji nezávislé rozhodčí instituce se sídlem v České republice, která má potenciál stát se mezinárodně uznávaným evropským arbitrážním centrem při řešení obchodních sporů. Uzavřely proto Memorandum o spolupráci na rozvoji respektovaného mezinárodního arbitrážního soudu v České republice a dohodly se na jednotlivých krocích k jeho naplnění.**

KZPS ČR a PRIAC se podle Memoranda shodují na významu rozhodčího řízení jako efektivní alternativy řešení soudních sporů v České republice i v obchodních vztazích českých firem v ostatních evropských zemích. Česká republika jako průmyslově vyspělá země má mít podle signatářů přirozenou ambici stát se technologicky vyspělým centrem Evropy a mezinárodně respektovaný rozhodčí soud se sídlem v Česku je k dosažení tohoto cíle jedním z nástrojů.

David Řezníček, člen předsednictva PRIAC, uvedl: „Spolupráci našeho mezinárodního soudu s KZPS ČR vnímáme jako další významný krok při podpoře alternativního a mimosoudního řešení sporů. PRIAC tak získal další významnou podporu nejen ze strany Svazu průmyslu a dopravy ČR, ale i ze strany KZPS ČR, tedy dvou nejvýznamnějších podnikatelských a zaměstnaneckých svazů. Evidujeme velkou poptávku české podnikatelské veřejnosti po rychlém, efektivním, spravedlivém, a především předvídatelném rozhodování obchodních sporů. Protože rozhodci PRIAC působí nezřídky jako rozhodci i u prestižních rozhodčích soudů v zahraničí a mají i za hranicemi ČR vynikající pověst, chceme dát českým i zahraničním subjektům možnost řešit své spory ve stejném vysokém mezinárodním standardu, jako je obvyklé v západní Evropě.“

Jan Wiesner, prezident KZPS ČR, při příležitosti uzavření memoranda sdělil: „Rozhodčí řízení je v obchodních sporech v EU standardní a hojně využívanou metodou, která dokonce

někde převažuje nad státní justicí. Díky spolupráci s PRIAC věříme, že tomu tak již brzy bude i v České republice. Je zřejmé, že PRIAC skutečně usiluje o vybudování seriózní a prestižní mezinárodní instituce v oblasti rozhodčího řízení, a proto má naši podporu. Zastupujeme deset dominantních zaměstnaneckých svazů z různých oborů a našim členským subjektům doporučujeme, aby se ve svých případných sporech na PRIAC obraceli.“

Strany Memoranda našly shodu v tom, že za nezpochybnitelné výhody rozhodčího řízení považují jeho rychlost, důvěrnost a širokou mezinárodní vykonatelnost rozhodčích nálezů. Společnou snahou KZPS ČR a PRIAC je, aby řízení u PRIAC, který disponuje řadou kvalifikovaných a mezinárodně uznávaných rozhodců, bylo maximálně efektivní, co nejrychlejší, nezávislé a v nejvyšší možné odborné kvalitě. Cílem je významně snížit administrativní a ekonomickou zátěž podnikatelů a zajistit ochranu jejich investic.

Povědomí o rozhodčím řízení bude šířeno formou odborných seminářů pro podnikatele, zejména členy Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. PRIAC a KZPS ČR budou rovněž spolupracovat v legislativní oblasti.

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR je sdružení dle zákona č. 83/1990 Sb., které reprezentuje řadu dominantních zaměstnavatelských svazů. Zastupuje více než 22 000 členských subjektů s více než 1300 000 zaměstnanci, prosazuje specifické zájmy svých členů v oblasti legislativy a v dalších oblastech formuluje společně podnikatelské a zaměstnavatelské zájmy členů a prosazuje je v součinnosti s příslušnými státními orgány, ostatními zaměstnavatelskými organizacemi a odbory, a zejména v různých formách konzultací s vládou. Je jedním ze sociálních partnerů zastupujícím stranu podnikatelů v Radě hospodářské a sociální dohody.

Mezinárodní rozhodčí soud při Českomoravské komoditní burze je stálý rozhodčí soud zřízený na základě zákona 229/1992 Sb., o komoditních burzách v souladu se zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Rozhoduje všechny majetkové spory, které jakkoli souvisejí s komoditami obchodovanými na burze. Arbitráž vedená u Mezinárodního rozhodčího soudu při Českomoravské komoditní burze zajišťuje nejvyšší standard nabízených služeb. **(tz)**

### Partneři www.iprosperita.cz

hlavní  
partneři:



partner plus:



partneři:



odborní partneři:



**Prosperita vás provází děním v businessu už 25. rokem!**

# Malá privatizace vystavěla živnostenský sektor, který se stal základnou dnešního podnikání

Na 200 000 podnikatelů v roce 1990 a jejich pětinašobek o rok později položily základy prosperity současné České republiky. Díky rozvoji podnikatelské sféry výrazně vzrostla životní úroveň lidí. I přestože od roku 2021 lidé čelí vysokému růstu spotřebitelských cen, výdělků zaměstnanců jsou v současnosti oproti roku 1989 v průměru čtrnáctkrát vyšší, přičemž ceny stouply sedminásobně. Produktivita země přepočtená na obyvatele ale stále zdaleka nedosáhla úrovně Německa, uvádí analýza, kterou vypracovali analytici Hospodářské komory při příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii.

Hospodářská komora připomíná, že především tzv. malá privatizace na začátku 90. let vystavěla živnostenský sektor, stala se základnou pro dnešní malé a střední podnikání a prvním krokem k tržnímu hospodářství. V malé privatizaci se v aukcích konaných do konce roku 1993 prodávaly do soukromých rukou malé provozovny obchodu a služeb, třeba prodejny ovoce a zeleniny, pekařství nebo drogerie.

Malé a střední podniky pomáhaly s přechodem z centrálně plánované na tržní ekonomiku, když zmírňovaly důsledky transformace průmyslu tím, že zaměstnaly pracovníky, kteří byli propouštěni z velkých podniků, třeba z odvětví těžkého, kožedělného a obuvnického průmyslu, a alternativou pro zaměstnance obecně se stala samostatná živnost. Akcie větších závodů se rozprodávaly v tzv. velké privatizaci. Do ní byly zařazeny hlavně průmyslové podniky s výjimkou několika strategických podniků či zdravotnických a kulturních zařízení. Majetek byl prodán ve veřejných soutěžích, například nebo kuponovou metodou ve dvou vlnách v letech 1992 a 1994. Každý, kdo dosáhl plnoletosti, si mohl koupit kupónovou knížku a k ní známku za 1000 Kč a získat podíl v některém podniku.

Zájem o podnikání přitom neustále roste. Zatímco v roce 1990 na území Československa působilo necelých 180 000 ekonomických subjektů, v následujícím roce jich bylo již přes 950 000, z toho skoro 900 000 tvořily osoby samostatně výdělečně činné. V roce 2022 celkový počet zapsaných ekonomických subjektů dosáhl téměř tří milionů, z toho je dva milióny osob samostatně výdělečně činných a přes 500 000 obchodních společností.



Podnikatelé se také velmi rychle začali po listopadových událostech roku 1989 sdružovat. Hospodářská komora připomíná spontánně vzniklou iniciativu hned po listopadových událostech roku 1989. Již 16. prosince se totiž okolo 5000 budoucích soukromníků sešlo v paláci na Žofíně, kde vzniklo Sdružení československých podnikatelů, které usilovalo o obnovení komorového hnutí silného jako za první republiky.

Později vznikla na státu nezávislá podnikatelská samospráva Hospodářská komora jako nástupce Československé obchodní a průmyslové komory. Podle původního zákona se firmy a živnostníci stávali členy Komory automaticky. Novelizací vzniklo dobrovolné členství a vybrané profese byly organizované podle jiných zákonů, např. lékaři, advokáti nebo architekti.

Ekonomika se z prvotního transformačního propadu rychle vzpamatovala. HDP vykázal růst již v roce 1993 a jeho přírůstky se začaly zvětšovat až do měnové krize v roce 1997. Inflace se snižovala na 10% úroveň, nezaměstnanost se držela nízko okolo 4%.

V současnosti dochází k nárůstu podílu obchodních společností na celkovém počtu ekonomických subjektů. Tento trend Hospodářská komora hodnotí pozitivně, jelikož větší firmy (byť jde z hlediska kategorizace stále o tzv. malé a střední podniky) jsou schopny díky rozsahu svého podnikání vytvořit více hrubé přidané hodnoty, a tím přispívají k vyšší výkonnosti ekonomiky. Rozvoj malých a středních obchodních společností je také znakem zdravého podnikatelského prostředí. Jsou zároveň protivaou

monopolům a velkým nadnárodním korporacím, protože jsou pružnější než větší podniky a dokážou rychleji reagovat na změny na trhu.

Klíčovou změnou v české ekonomice byla liberalizace cen. Ceny před rokem 1989 byly regulované a uměle udržované na nízké úrovni, proto také docházelo k nedostatku některých druhů zboží. V kontextu současného růstu spotřebitelských cen, a zvláště energií, Hospodářská komora srovnala růst cenových hladin a průměrných mezd mezi lety 1989 a 2023.

Zatímco v roce 1989 byla průměrná mzda 3170 Kčs, v roce 2023 by se dle predikce Hospodářské komory měla přiblížit částce 43 600 Kč. Z analýzy vyplynulo, že průměrné výdělků zaměstnanců po odečtení inflace výrazně vzrostly. Mzdy jsou po 34 letech čtrnáctkrát vyšší, ale ceny jsou oproti roku 1989 sedminásobně.

Porevoluční transformace založila dobrý ekonomický vývoj České republiky, a její postavení a životní úroveň lidí je dnes velmi solidní. Dnes je v řadě českých měst vyšší kvalita života než v některých západoevropských metropolích nebo regionálních centrech.

Podle analýzy Hospodářské komory cena elektřiny za 1 kWh v roce 1989 odpovídala 0,48 Kčs. Při průměrné mzdě 3170 Kč si občan mohl hypoteticky nakoupit 6604 kWh elektřiny. Průměrná cena silové elektřiny v roce 2023 činí 4,61 Kč za kWh. Zaměstnanec pobírající průměrnou mzdu by si tak dnes mohl nakoupit asi o polovinu více elektřiny než před 34 lety, přesně 9458 kWh silové elektřiny. Komora nicméně srovnání cen energií zpracovala jen jako doplňkový a ori-

entační údaj. Růst životní úrovně podle ní nelze poměřovat množstvím elektřiny, které lze nakoupit, a ani ceny elektřiny z roku 1989 a ty současné nelze srovnávat zcela přesně, protože data o ceně z letošního roku jsou proti roku 1989 vztahena výhradně k silové elektřině.

Změny směrem k tržnímu hospodářství umožnily České republice nastartovat proces dohánění západních států, který se projevuje také v řadě ekonomických ukazatelů. Například v HDP připadajícím na osobu se dle dat Světové banky Česká republika mezi lety 1989 a 2022 přiblížila Německu o 13,5 p. b.

Hospodářská komora v této souvislosti ale odkazuje i na svou analýzu z letošního srpna. V ní uvedla, že převážná část konvergenčního procesu české ekonomiky k průměru Evropské unie proběhla před rokem 2008, resp. 2009, kdy se v České republice plně projevila globální finanční krize hospodářsky. Přiblížování české ekonomické úrovně k průměru Evropské unie po tomto roce výrazně ztratilo na své dynamice. Česká republika se tak v současnosti nachází v největším zlomu její novodobé historie. Vyčerpala totiž všechny dosavadní faktory růstu, ztratila své konkurenční výhody a dostala se do tzv. pasti středních příjmů.

Další sblížování s úrovní vyspělejších států, a to nejen ve mzdové úrovni, již bude při současné struktuře ekonomiky velmi obtížné. Pokud má ekonomika pokračovat v konvergenci a dosáhnout úrovně západních států, bude se muset přesunout k produkci s vyšší přidanou hodnotou.

Hospodářská komora se proto s dalšími organizacemi stala iniciátorem Vládního výboru pro strategické investice a podnikatelského hnutí Česko na křižovatce. Na konferenci konané 1. září apelovala na politickou reprezentaci, aby odstranila překážky, které brání zemi realizovat strategické investice. Růst přidané hodnoty by podle ní měly zajistit mimo jiné investice do energetické, dopravní, datové a další technické infrastruktury, dostupného zejména nájemního bydlení, trhu práce a počátečního a dalšího profesního vzdělávání a učení, do vědy, výzkumu a inovací s důrazem na jeho aplikaci do průmyslu a praxe. Na začátku listopadu Poslanecká sněmovna schválila novelu liniového zákona. Pro strategicky významné energetické a dopravní investice zákon ukotví závazné lhůty čtyř let pro ukončení všech správních řízení. (tz)

## Absolutními vítězi Národní ceny ČR se staly společnosti Hyundai Motor ČR a HSF System a.s.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Radou kvality České republiky slavnostně předalo v Praze Národní ceny České republiky za společenskou odpovědnost, oblast kvality a rodinné podnikání za rok 2023. Prestižní národní i mezinárodní ocenění získaly organizace jak ze soukromého, tak i veřejného sektoru. Absolutními vítězi Národních cen České republiky se staly společnosti Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o. a HSF System a.s.

„Národní ceny České republiky patří mezi jedno z nejprestižnějších ocenění, o které se mohou organizace v naší zemi ucházet. Jsou uznáním pro ty, kteří dosáhli vynikajících výsledků na úrovni systémového přístupu k uplatňování kvality, společenské odpovědnosti a udržitelnosti, a přispívají k rozvoji celé České republiky,“ řekl ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela a dodal: „Jde o ocenění nejen výsledků zúčastněných, ale zejména o cestu k nim. Jde o inovace, hledání chytrých řešení a o schopnost neustále se zlepšovat.“ Pro firmy a organizace jsou Národní ceny České

republiky významnou příležitostí k nezávislému hodnocení uplatňovaného systému řízení managementu. Ocenění byla udělována v souladu s Národní politikou kvality České republiky, a to ve třech hlavních oblastech. Do letošního ročníku soutěže se zapojilo téměř 50 organizací. Celkem bylo uděleno 18 cen v podobě ikonických skleněných lvičků z rodinné dílny Halama Glass. Oceněné organizace si odnesly šest zlatých, pět stříbrných a pět bronzových lvičků, včetně diplomů prokazujících úroveň jejich přístupu k uplatňování kvality, společenské odpovědnosti a udržitelnosti. Současně byli vyhlášeni i dva absolutní vítězové Národních cen České republiky. „Všem oceněným organizacím gratuluji k úspěchu a zároveň mne těší zájem těch, které se v Národních cenách České republiky objevují opakovaně a chtějí úroveň kvality, společenské odpovědnosti a udržitelnosti neustále posouvat na vyšší úroveň. I tento fakt pro nás následně reflektuje zpětnou vazbu v podobě hodnoty, smyslu a přínosu ocenění jako takového,“ sdělil předseda Rady kvality České republiky Eduard Muřický.

Národní ceny České republiky za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj a Národ-

ní ceny kvality ČR v programu EXCELENCE jsou udělovány na základě metodiky mezinárodních schémat EFQM uplatňovaných ve více než 80 zemích světa. „Organizace získají zpětnou vazbu v podobě komplexní zprávy zpracované hodnotiteli certifikovanými EFQM, která identifikuje silné stránky a oblasti ke zlepšení. Národní ceny České republiky zároveň napomáhají ke konkurenceschopnosti organizací,“ uvedl první místopředseda Rady kvality ČR Pavel Vinkler.

Národní ceny České republiky za kvalitu v rodinném podnikání jsou posuzovány metodikou hodnocení kvality a vitality rodinného podnikání v oblasti manažerských, ekonomicko-finančních a administrativně-psychologicko-právních aktivit. „Prostřednictvím tohoto ocenění je možno zvýšit prestiž rodinných podniků v očích široké veřejnosti, apelovat na atributy hodnot a podnikatelské etiky, podpořit sebevědomí nastupující generace při jejich cestě k budování konkurenceschopných rodinných podniků,“ dodala generální ředitelka Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky Eva Svobodová.

**Národní cena České republiky za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj**

**Kategorie Soukromý sektor**

1. HSF System, a.s.
2. Komerční banka, a.s.
3. Lidl Česká republika v.o.s.
3. SHM, s.r.o.

**Absolutním vítězem Národní ceny České republiky za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj se stala společnost HSF System a.s.**

**Národní cena kvality České republiky, program EXCELENCE**

**Kategorie Soukromý sektor**

1. Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o
2. ČEZ, a.s., divize jaderná energetika
2. Pierburg s.r.o.

**Absolutním vítězem Národní ceny kvality České republiky se stala společnost Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.** (tz)

# Nejchutnější české potraviny roku 2023

Již 15. ročník soutěže o značku Dobrý tuzezemský potravinářský výrobek Česká chuťovka 2023 a Dětská chuťovka 2023 proběhl pod záštitou ministra zemědělství Marka Výborného, Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova, prezidenta Agrární komory Jana Doležala a prezidenta Svazu obchodu a cestovního ruchu Tomáše Prouzy. Uspělo celkem 39 českých firem, jejichž představitelé převzali na slavnostním vyhlášení výsledků ve čtvrtek 2. listopadu v Národním zemědělském muzeu v Praze ocenění za nejchutnější potraviny vyrobené v České republice.

Značkou Česká chuťovka 2023 se tak může nově pyšnit 140 výrobků a značkou Dětská chuťovka 2023 pak dalších 17. Titulem Rytíř české chuti byl poctěn Petr Kosiner, jenž se jako šéfkuchař a tvůrce originálních receptur zasloužil o to, že společnost Knedlíky Lázníčka „povýšila knedlíky na umění“, a její zákazníci oblíbené a vyhledávané výrobky tak získaly již desítky ocenění Česká a Dětská chuťovka. Přítomní novináři pak ze všech letošních vítězných výrobků vybrali na místě dle nich tři úplně nejchutnější: Paštiku s brusinkami bez „éček“ z rodinného řeznictví Hudera a syn, Rib Eye Steak s Chipotle Jalapeños Mexiko od firmy Maso uzeniny Polička a Brynzáky Lázníčka od Knedlíků Lázníčka. Česká chuťovka si jako nezávislá iniciativa potravinářských odborníků vybudovala za 15 let své existence jedinečné postavení mezi uznávanými značkami kvality potravin vyrobených v České republice, a mnozí výrobci se proto do soutěže opakovaně a rádi vracejí. Vysoutěžená loga České chuťovky a Dětské chuťovky totiž zá-



Snímek ze stánku firmy Maso uzeniny Polička, která zaujala všemi výrobky, jež nabídla k ochutnání

kazníkům srozumitelně sdělují, že dané potraviny jsou nejen vysoce kvalitní, ale především vynikají skvělou chutí, což je pro většinu spotřebitelů to nejdůležitější. Získaná ocenění Česká chuťovka a Dětská chuťovka tak pro úspěšné výrobce představují i velký marketingový potenciál v jejich komunikaci se spotřebiteli. Výsledky letošní soutěže opět potvrdily, že ocenění čeští



Tomáš Hudera z firmy Hudera a syn si loni i letos odnesl Cenu novinářů, tentokrát chutnala Paštika s brusinkami bez „éček“

potravináři si zaslouží respekt a úctu, když v dnešní turbulentní době a ve značně nejistých ekonomických podmínkách dokážou nejen udržet vysokou kvalitu své produkce, ale přicházejí i s řadou zlepšení a inovací. Právem by si tak zasloužili i promyšlenější systémovou podporu ze strany vlády a příslušných institucí ve vytváření férových tržních podmínek, neboť potravinová



Petr Kosiner, šéfkuchař firmy Knedlíky Lázníčka, byl oceněn titulem Rytíř české chuti

foto Kateřina Šímková

bezpečnost by měla nepochybně patřit mezi současné nejvyšší priority.

Kdo si chce opravdu pochutnat na vynikajících českých potravinách pyšnicích se značkou Česká chuťovka nebo Dětská chuťovka, nalezne jejich přehled, jakož i další aktuální informace, na [www.ceskachutovka.cz](http://www.ceskachutovka.cz) nebo [www.facebook.com/ceskachutovka](https://www.facebook.com/ceskachutovka). (tz)

## Velké i malé pekárny chtějí vyrábět a prodávat to nejlepší

dokončení ze strany 1

Společně pak mají i hlavní problémy současné krizové doby, tedy ceny energií a surovin. Hlavní rozdíl je pak v tom, že velké pekárny prodávají převážně prostřednictvím velkých obchodních řetězců, kde jsou pod velkým tlakem, hlavně cenovým. Konečná cena pro spotřebitele se tak musí rozdělit mezi výrobce a obchodníka, který si ponechává nemalou marži. A navíc zákazník očekává, že pečivo v řetězcích bude výrazně levnější než u malých pekařů. Ti zase bojují s tím, že jejich výrobní náklady jsou výrazně vyšší než u velkých pekařů, a tedy i konečná cena jejich výrobků. A to v současné době vedlo k odklonu zákazníků od malých řemeslných pekařů směrem k nákupu pečiva v supermarketech. Platí to zejména pro venkov a menší města.

**Pekaře i cukráře trápí nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Sice se do učebních oborů hlásí již více žáků, ale ti asi současné potřeby nepokryjí. Bude se robotizace či větší automatizace týkat i menších pekařů? Nebo si právě oni budou i nadále zakládat na ruční práci, ale třeba omezí sortiment?**

Máte pravdu, nedostatek nejen kvalifikovaných, ale dokonce i jakýchkoliv pracovníků se začíná ukazovat jako ten největší problém. Zásadní překážkou pro nábor nových pracovníků je nepravidelná pracovní doba (brzo ráno, víkendy), velmi nízké platy (nejnižší ze všech odvětví potravinářského průmyslu) a poměrně fyzicky náročná práce. Tento problém se samozřejmě vyřešit musí, není možné, aby se přestal péct chléb a pečivo. Může se vyřešit kombinací dvou cest:

**Přes navýšení cen v loňském roce se celkový objem výroby nesnížil, ale je pravda, že se sortiment trochu přesunul od dražších výrobků s vyšší přidanou hodnotou k těm levnějším. V poslední době se však i tento trend obrací a zákazníci se pomalu začínají vracet i k dražším pekařským a cukrářským výrobkům.**

1. Vzrůstem platů na odpovídající úroveň, za kterou bude pro lidi atraktivní jít pracovat do pekárny.

2. Modernizace a automatizace pekařských technologií, která může výrazně omezit potřebu pracovní síly, zejména tu manuální. Zde se trochu dělí cesty řemeslných pekařů a velkých průmyslových. V těch velkých půjde jednoznačně o automatizaci, u těch řemeslných nejde zcela lidskou práci nahradit, na té je právě řemeslná pekárna založena. Proto i nadále řemeslné pekárny budou mít vyšší ceny svých výrobků ve srovnání s průmyslovými pekárnami. Nemyslím si však, že by omezovaly sortiment. Naopak, zákazníci vyhledávají a budou vyhledávat řemeslné pekárny právě kvůli širokému a unikátnímu sortimentu, který jinde nekoupí. Ale budou také počítat s tím, že si za to musí připlatit.

**Nevedete evidenci toho, kolik druhů chleba, rohlíků, koláčů se v Česku vyrábí? A sníme více chleba, nebo bílého pečiva?**

V ČR se ročně vyrobí zhruba 600 000 tun chleba a pečiva. Chléb z toho představuje zhruba 44 %. Pro představu je to přibližně 700 000 kilogramových bochníků upečených každý den. Zbývajících 56 % představuje pečivo, jak bílé, tak tmavé a celozrnné. Trend posledních let je však mírný pokles spotřeby chleba na úkor pečiva.

**Jak jsme na tom se spotřebou chleba a pečiva v porovnání s jinými evropskými zeměmi?**

Spotřeba chleba a pečiva vyjádřená v kilogramech je zhruba obdobná, trochu se zvyšuje směrem od západu na východ Evropy. Hlavní rozdíl je však v sortimentu, náš chléb, tak jak mu rozumíme my, je záležitostí pouze střední a východní Evropy, takže např. francouzské pe-



kárny produkují místo chleba jejich bagety. A myslím, že vypovídající je, že v angličtině existuje pouze slovo bread, které my překládáme jako chléb, ale angličtina nezná slovo pro pečivo, tedy francouzská bageta, italská ciabatta nebo náš rohlík, ale i klasický chléb označujeme jen tímto jedním slovem.

**Potravinami se stále ještě velmi plýtvá i přes různé osvětové akce, projekty apod. Myslíte, že se to podaří někdy zlomit?**

Mám-li být upřímný, osvětové akce a projekty jsou sice skvělé, ale na návyky lidí mají jen malý a pozvolný vliv. Co funguje a je účinné, je ekonomika. Finanční motivace se ukazuje jako nejefektivnější. A tak, přestože desítky let jsme vyhazovali kolem 30–50 % zakoupeného pečiva (když byl chléb pod 30 Kč a rohlík pod 2 Kč, tak to nemusel nikdo řešit), situace se mění. Po meziročním téměř 50% zdražení pečiva se najednou množství toho vyhozeného dramaticky snižuje. To je paradoxně jeden z mála pozitivních vlivů současné ekonomické krize.

**Oč bude vaše profesní uskupení usilovat v příštích měsících především?**

My se chceme dlouhodobě zaměřit na propagaci chleba, pečiva a pekařského řemesla. Rádi bychom navázali na váženost, kterou pekaři měli ještě před nástupem éry komunizmu, a rádi bychom obor dostali na úroveň, kterou mají pekaři třeba v Bavorsku nebo Rakousku. Anebo třeba na úroveň kuchařů, jejichž image za posledních 15 let neuvěřitelně stoupla. Proto jsme přišli s projektem Chlebový somélier (www.chlebovysomecier.cz), který by měl zájem o pekařinu a pekařské výrobky zvýšit nejen u mladé generace.

**A jsou vánoční svátky pro pekaře a cukráře opravdu nejnáročnějším obdobím?**

Jednoznačně, toto období začíná již nyní, v listopadu, a vrcholí těsně před Vánocemi. Dalším náročným obdobím jsou samozřejmě Velikonoce, ale Vánoce je každoročně výrazně předčí.

za odpovědi poděkovala Eva Brixí

# Podle průzkumu přes 60 % Čechů nezná současnou výši inflace

Téměř polovina Čechů si myslí, že je aktuální míra inflace vyšší než v září loňského roku, kdy vrcholil její meziroční růst. Třetina z nás se navíc domnívá, že v příštích šesti měsících inflace nadále poroste. Navzdory zdražování v předchozím období polovina populace odhaduje, že se svými příjmy vychází tak akorát, pro čtvrtinu lidí je to ale obtížné. U nemovitostí si myslí většina Čechů, že ceny a nájmy jsou vysoké. Další růst cen odhaduje více než 60 % lidí jak u pronájmů, tak prodejů nových domů či bytů, a to v rozmezí 3–5 %. Více než tři čtvrtiny lidí potom míní, že za vysokými cenami napříč realitami jsou vysoké úrokové sazby. Zároveň se 53 % Čechů obává poklesu hodnoty jejich nemovitosti kvůli inflaci. Navzdory tomu dvě třetiny lidí vnímají nákup nemovitosti jako dlouhodobou investici na důchod.

U budoucí koupě počítá třetina z lidí, kteří si plánují koupit dům, byt nebo pozemek, s financováním tzv. na hypotéku. Aktuálně má hypoteční úvěr více než čtvrtina lidí v Česku, a to nejčastěji právě jeden. Ti, kdo plánují své aktuální úvěry v blízké době refinancovat, se obávají, že jim s novou splátkou vzroste rozpočet natolik, že budou hůře vycházet. Vedle toho ale téměř 40 % populace očekává další růst úrokových sazeb do konce tohoto roku i po něm. U nemovitostí také Češi vidí za posledních deset let největší nárůst tržní ceny. Takové výsledky přinesl celorepublikový průzkum společnosti Broker Consulting od agentury Ipsos mezi 1007 respondenty, který byl představen v lednu v Praze na tiskové konferenci spojené s panelovou diskuzí, na níž vystoupili významní hosté a experti na českou ekonomiku.

## Finanční znalosti a gramotnost dospělé populace

„Dle průzkumu má pouze 14 % dotazovaných povědomí o míře aktuální inflace. 36 % se domnívá, že se inflace bude dál zvyšovat. Inflační očekávání v sektoru domácností tedy bohužel nelze považovat za ukotvená,“ komentoval výsledek šetření Jiří Rusnok, současný poradce představenstva Allianz a bývalý premiér a guvernér ČNB.

Při zkoumání ekonomické reality šetření mj. zjistilo, že si Češi zásadní události, jako je například dramatický nárůst inflace, nevybavují zcela realisticky. „Téměř polovina respondentů si myslí, že inflace je letos vyšší než loni. Takové mylné vnímání může vést k významně chybným ekonomickým rozhodnutím. Tito lidé můžou být například přehnaně ochotní akceptovat další zvyšování cen obchodníky, protože mají pocit, že je teď jaksi normální ještě rychlejší růst cen než dřív. Jde o ilustraci negativních dopadů vysoké inflace,“ uvedl Michal Škořepa, ekonom z České spořitelny.

Při zjišťování celkového přehledu o ekonomické realitě nyní a v minulosti také vyplynulo, že v některých záležitostech mají Češi znalosti odpovídající nebo přibližující se skutečnému stavu. Například 80 % lidí je přesvědčeno, že pětiprocentní zhodnocení úspor na spořicích účtech inflaci neporáží. Třetina lidí dále uvedla, že je aktuálně průměrná sazba na spořicích účtech od 5 do 6 %. Pouze pětina lidí neví. Třetina si pak nedokázala ani vzpomenout, ani odhadnout, jaké sazby byly před deseti lety. Při dotazování na ideální spořicí účet odpověděla pětina Čechů, že je to podle nich takový, který pokrývá inflaci, s úrokem v rozmezí 10–11 %.

Přehled o aktuálních úrokových sazbách mají Češi do určité míry realisticky. Průměrně odhadují u tříleté i pětileté fixace úrokovou sazbu mezi 5,5–7 % (34 %, 26 %). V roce 2013 odhadují u tříleté i pětileté fixace nejčastěji úrok v rozpětí 1–4 % (41 %, 43 %). Při pohledu na minulost (rok 2013) lidé více uváděli, že výši sazby neví (u tříleté i pětileté fixace úvěrů shodně 40 % respondentů). U současných sazeb přitom nevěděl odpověď menší počet lidí (tříletá fixace – 29 %, pětiletá – 32 %).

I přestože letos došlo k významnému výkyvu u očekávaného vývoje úrokových sazeb, v aktuálním průzkumu poměrně velká část lidí (39 %) předpokládá další růst sazeb do konce tohoto roku, a to navzdory tomu, že převážná část analytiků predikuje jejich blížící se pokles. (V porovnání s lednovým průzkumem si ale méně lidí myslí, že se hypoteční úrokové sazby budou spíše zvyšovat, naopak přibylo lidí, kteří se domnívají, že se budou snižovat.) O něco menší část (28 %) počítá, že sazby poklesnou, a to nejčastěji v rozpětí 0,3–0,5 procentního bodu. „Část populace vnímá ekonomickou realitu pohledem do zpětného zrcátka. Změny přijímají až se zpožděním. To bohužel často vede k chybným rozhodnutím. Například před několika lety, když byly sazby hypoték rekordně nízké, si lidé sjednávali krátké fixace s výhledem, že sazby budou v budoucnu ještě níže. V tu chvíli dávalo ale nejlepší smysl sjednat si co nejdříve fixaci. To jde dnes jasně vidět. Nyní máme před sebou pravděpodobně snižování úroků u hypoték, ale lidé, kteří se obávají dalšího zvyšování, si zřejmě sjednají dlouhé fixace a budou platit mnohem více, než by museli,“ sdělil Martin Novák, hlavní analytik ze společnosti Broker Consulting.

Více než třetina lidí odhaduje, že na pětimilionovou hypotéku je třeba půl milionu až jeden milion korun z vlastních zdrojů. Třetina lidí si pak také myslí, že průměrná aktuální měsíční splátka u pětimilionové hypotéky při délce úvěru na 30 let je 20 000 – 30 000 Kč. Častěji to jsou lidé, kteří aktuálně hypoteční úvěr mají (45 %). U osmimilionové hypotéky čtvrtina lidí nemá o výši splátky žádnou představu. „Je evidentní, že Češi mají, co se týče hypoték, dobrou představu o výši splátky. Mít dobrý přehled o situaci u hypotékách je důležité pro to, aby lidé nedělali špatná finanční rozhodnutí. Oproti minulosti, kdy lidé paradoxně spekulovali na nižší sazbu při změně fixace, se nyní větší ostražitost a informovanost velmi vyplácí,“ dodal Martin Novák.

## Pokles nebo růst hodnoty nemovitostí

Z průzkumu je zřejmé, že více než polovina lidí se kvůli vysoké inflaci obává poklesu hodnoty své nemovitosti. „Obava Čechů z vysoké inflace je oprávněná. Dotýká se jak našich úspor, tak majetku. Ve veřejné diskusi se ale často zapomíná na rozdíl mezi nominálním a reálným vývojem cen, a to obzvláště u nemovitostí. Ty podle našich dat od června 2022 reálně poklesly v průměru o 23 %. Prakticky to znamená, že si člověk za prodaný byt nebo dům pořídí zhruba o čtvrtinu méně než před dvěma lety. To nemusí být na první pohled dobře vidět, protože nominálně sice utrhá několik milionů korun, reálně si ale za ně koupí méně,“ konstatoval Martin Novák.

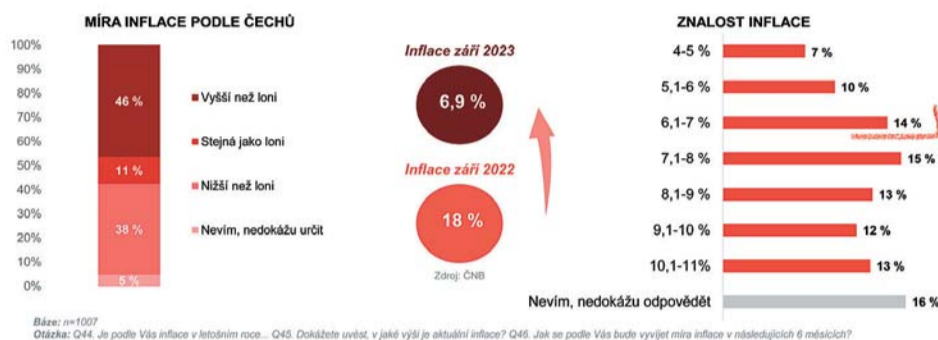
Téměř 60 % (57) lidí má za to, že tržní ceny nemovitostí oproti loňskému roku stouply – nejčastěji o 3–5 procentních bodů. Více než tři čtvrtiny lidí si myslí, že současnou cenu nemovitostí ovlivňuje výše úrokových sazeb hypotečních úvěrů. Tři čtvrtiny lidí pak uvádějí, že ceny ovlivňuje růst energií. Ve srovnání se začátkem roku 2023 jsou lidé ohledně vývoje cen optimističtější, a to především u nájmu. Většina Čechů si ale přesto myslí, že ceny a nájmy bytů nebo domů jsou vysoké. Nejvíce si to myslí u cen novostaveb – bytů i domů. 54 % potom uvádí, že jsou velmi vysoké.

## Stav českých domácností po vysoké inflaci

Osm z deseti lidí uvádí, že příjem jejich domácnosti pokrývá výdaje a zbyde jim něco navíc. Čtvrtina lidí pak z těchto zbylých peněz dokáže spořit, častěji to jsou domácnosti s čistým měsíčním příjmem od 30 000 do 40 000 Kč. „Ukazuje se, že navzdory snižování inflace je u nás zhruba třetina domácností, která se během krize finančně hodně vyčerpa. Jakýkoliv další výkyv cen směrem nahoru nebo jině zvyšování výdajů by její situaci výrazně zkomplikovalo. Tyto rizikové domácnosti vidí svoji budoucnost spíše pesimisticky, proto častěji než ostatní pokračují ve výrazných úsporách svých výdajů, a šetří i na svém spotřebitelském chování,“

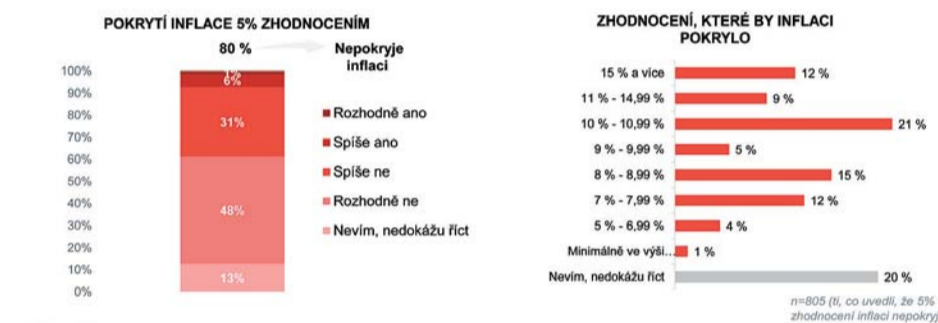
## ZNALOST MÍRY INFLACE

Téměř polovina Čechů si myslí, že inflace je letos vyšší než loni. Přitom podle ČNB začala klesat už od začátku roku 2023. Pouze 14 % lidí má pak povědomí o aktuální míře inflace.



## POKRYTÍ INFLACE

80 % lidí je toho názoru, že 5% zhodnocení na spořicích účtech aktuální inflaci nepokryje. Pětina lidí uvádí, že ideální spořicí účet, který by inflaci pokryl, je 10–11 %.



upřesnil Michal Straka, Product & Business Development Director z agentury Ipsos.

Pětina lidí v Česku vychází se současným příjmem domácnosti snadno. Čtvrtina pak obtížně. Pětina populace věří, že se jejich ekonomická situace v následujícím roce zlepší, bezmála třetina si ale naopak myslí, že se zhorší. Vedle toho osm z deseti lidí uvádí, že příjem jejich domácnosti pokryje výdaje a zbyde jim něco navíc. Čtvrtina lidí pak z těchto zbylých peněz dokáže spořit.

„Pouze 10 % Čechů se čistý měsíční příjem oproti roku 2019 zvýšil o 30 % a více, inflace ve sledovaném období přitom byla zhruba 32 %. Znamená to, že asi 90 % občanů jejich reálné čisté příjmy ve stejném období klesly. Makroekonomické dopady tohoto vývoje by proto neměly nikoho překvapovat,“ doplnil k výsledkům průzkumu zjišťujícím také nárůst čistého měsíčního příjmu u českých domácností Jiří Rusnok.

## Investování do nemovitostí

Pro šest z deseti Čechů jsou investice do nemovitosti bezpečné. Dvě třetiny lidí vnímají vlastnictví nemovitosti jako investici na důchod, a to zejména proto, že nebudou zatíženi výdaji na bydlení. Třetina lidí pak věří, že se nemovitost z dlouhodobého hlediska zhodnotí, a tím bude lépe zajištěna.

„Češi vnímají vlastní bydlení i jako dlouhodobou investici, s čímž lze jen souhlasit. V současné době reagují pozitivně na mírný pokles úrokových sazeb a vnímají i meziročně o něco nižší ceny nemovitostí a jejich širší nabídku. Na rostoucí poptávce klientů po úvěrech na bydlení se projevuje i zklidnění ekonomického prostředí a odložená poptávka po nemovitostech. Trh navíc žije v očekávání dalšího snižování úrokových sazeb centrální bankou, což by poptávku po hypotékách akcelerovalo. Pro financování nového bydlení lze navíc získat další zvýhodnění. U ČSOB je možné mít nižší sazbu při uzavření hypotéky na úsporné bydlení nebo s životním pojištěním při sjednání úvěru,“ vysvětlil Martin Vašek, generální ředitel Hypoteční banky a ČSOB Stavební spořitelny.

„Ohledně nemovitostí panuje řada mýtů a polopravd, ačkoliv se jako investice těší u českých domácností velké oblibě. Nemovitosti byly velmi dlouhou dobu vnímány jako bezrizikové aktivum a je zřejmé, že vývoj posledních let ukazuje, že ne každá nemovitost musí být skvělá investice,“ upozornila Jana Brodani, výkonná ředitelka Asociace pro kapitálový trh České republiky.

Co se týká dalších možností investování do realit, zkušenost s realitním fondem mělo podle průzkumu nyní v říjnu 17 % Čechů, to je o 6 % více než při lednovém šetření. Průzkum také zjistil, že pokud by se snížily úroky u hypotečních úvěrů o více než 5 %, do nemovitosti by investovalo ještě v tomto roce 16 % lidí. Čtvrtina lidí neví, zdali by ji k investování do nemovitosti motivovalo snížení inflace, a to v jakémkoli rozsahu.

## Výhled do budoucna

Koupi domu, bytu nebo pozemku plánují v příštích pěti letech dvě pětiny obyvatel Česka. Nově se 30 % plánujících bude pokoušet o nové bydlení, nevyklučují ale koupi staršího domu nebo bytu, ve kterém už někdo bydlel. Většina plánuje investovat do nemovitosti či pozemku v rámci svého kraje. Nejčastěji pak chtějí lidé nakupovat v blízkosti svého bydliště nebo blízko k rodině. Více než třetina jsou lidé, kteří si plánují pořídit vlastní dům za účelem bydlení, necelá třetina pak plánuje k bydlení vlastní byt. Čtvrtina lidí plánuje koupi bytu pro vlastní bydlení v Praze, dvě pětiny Pražanů si ale chtějí koupit nemovitost mimo hlavní město. Podobně jako v lednu odložila svůj záměr pořídit si nemovitost třetina lidí. A to zejména kvůli růstu cen nemovitostí nebo nárůstu celkových výdajů domácnosti jako například růst výdajů za energie.

Dvě pětiny lidí mají nebo strádají na plánovanou koupi či rekonstrukci nemovitosti vlastní zdroje či rezervy. Třetina si plánuje na tyto výdaje vzít hypotéku.

Aktuálně má hypoteční úvěr více než čtvrtina lidí v Česku (27 %). Nejčastěji lidé mají jeden hypoteční úvěr. Více než třetina těch, kteří aktuálně mají hypoteční úvěr, plánuje refixaci hypotéky. Nejčastěji očekává po refixaci nárůst úrokové sazby o 2,5–3 procentní body a také pokles měsíční splátky o 1001–2500 Kč. 14 % poté očekává vzrůst splátky o 2501–4000 Kč. Více než polovina těch, kteří plánují svůj aktuální hypoteční úvěr refinancovat, se obává, že se jim novou splátkou zvýší rozpočet a budou s ním hůře vycházet. Pokud toto obava nastane, nejčastěji bude řešit situaci snížením nezbytných výdajů.

## Zajištění majetku a kontrola pojištění

Bezmála polovina lidí se zamyslela nad pojištěním své nemovitosti v důsledku neustálých změn na realitním trhu. 39 % vlastníků si pak nechalo aktualizovat pojištění smlouvy a více než čtvrtina si podle výsledků šetření nechala přecenit nemovitost. (tz)

# Téměř 60 % malých vlastníků lesa není v kontaktu se státem pověřenými odborníky

Přibližně 300 000 lidí v Česku vlastní jako fyzické osoby kus lesa do výměry 50 ha. Tito takzvaní drobní vlastníci mají podstatný vliv na zdraví a odolnost celkem 350 000 ha lesů v České republice. Iniciativa Sázíme Česko představila v říjnu v Praze výsledky průzkumu „Les očima drobných soukromých vlastníků“, který ve spolupráci s nezávislým lesnickým expertem Alešem Erberem provedla výzkumná agentura Nielsen a její exkluzivní dodavatel ResOLUTION Group v druhé polovině srpna 2023 na vzorku 312 respondentů. Cílem tohoto ojedinelého průzkumu bylo zjistit skutečné potřeby, preference a zkušenosti vlastníků lesa o rozloze do 50 ha.

## Kdo je váš odborný lesní hospodář

Soukromý vlastník lesa má v závislosti na výměře svého pozemku určité zákonné povinnosti. Klíčovou roli při tom hraje státem pověřený odborný lesní hospodář (OLH), lesnický odborník, který musí mít k této činnosti udělenou licenci. Majitelům lesa do 50 ha určí odborného lesního hospodáře stát a stát také hraje náklady za jeho činnost. Vlastník lesa si může zvolit vlastního certifikovaného hospodáře, pokud si jej sám zaplatí. OLH pomáhá vlastníků s hospodářskými opatřeními v lese, schvaluje například žádosti o dotace a poskytuje poradenství.

Zároveň je prodlouženou rukou státní správy lesů, tedy člověkem, který drobné vlastníky lesa kontroluje.

Průzkum Sázíme Česko však ukázal, že 29 % respondentů neví, kdo přesně jejich OLH je, 45 % z těch, kteří o takovém odborníkovi vědí (a nevedli jen sami sebe), na něj však nemá kontakt. Odborný lesní hospodář 60 % respondentů za posledních pět let sám buď nekontaktoval, nebo si to vlastníci lesa nepamatují. „Z výzkumu bylo evidentní, že velká část drobných vlastníků prostě neví, že na jejich les dohlíží státem pověřený odborník, tzv. odborný lesní hospodář, který jim může pomoci s péčí o les, s přípravou lesa na klimatickou změnu či se získáním dotací od státu,“ řekl spoluautor průzkumu Aleš Erber. „Vidím v tom velké riziko. Les, kde majitelé nespolupracují v součinnosti s OLH, je často hustý a výchovně zanedbaný porost, který je kvůli tomu málo odolný vůči větru a snáze podléhá škůdcům. A to ani nemluví o přípravě lesů na měnící se klimatické podmínky.“

## Na lese moc nevydělávají

Průzkum zároveň potvrdil fakt, že pro drobné vlastníky není jejich les zrovna výnosným businessem, i když nějaký profit generovat může. Za posledních 5 let na lese vydělalo 17 % respondentů, 48 % bylo s příjmy a výdaji na nule a 6 % vlastníků muselo les dotovat. Celých 29 % respondentů se pak lesnické činnosti nevěnuje

nebo uvedlo, že neví. „Příjmy mohly souviset s prodejem dřeva z nahodilé těžby po kalamitách a kůrovci, kterou za posledních 5 let provedlo 39 % respondentů, nebo z plánované těžby podle zákona, kterou realizovalo 24 % majitelů lesa,“ uvedla Linda Machová, manažerka pro výzkum společnosti Nielsen, pod jejíž záštitou výzkum probíhal.

## Co kdyby přišel kůrovec nebo jiná kalamita

Na otázku „Pokud by váš les postihla kůrovcová kalamita nebo jiná pohroma, co byste byli ochotni investovat do zalesnění holiny?“ odpovědělo 60 % drobných vlastníků lesa, že by byli ochotni investovat svůj čas a fyzickou práci, avšak 19 % by na obnovu lesa nechtělo investovat ani svůj čas a práci, ani vlastní peníze či prostředky z dotací. „Pokud je to pravda, pak to znamená, že pětina vlastníků malých soukromých lesů by je prostě i po kůrovci nechala ležet ladem. Pokud by to byl řízený proces obnovy lesů, jehož jsem zastáncem na nemalé části kalamitních holin, neměl bych s tím problém. Je ale otázka, zda to nehraničí s určitou neodpovědností a lhostejností těchto vlastníků vůči svým předkům a sousedům, kteří mají taky les a přistupují k němu jinak. Proto má funkce OLH a dohledu státní správy lesů v tomto směru opodstatněnou roli, kterou by měl stát neustále zdokonalovat, což si ale žádá jasně vyhraněné peníze v rozpočtu MZE,“ vysvětlil Aleš Erber.

Na otázku, koho by jako prvního oslovili s prosbou o pomoc, kdyby neměli čas, energii či finance, pak 39 % vlastníků odpovědělo, že by poprosili někoho z rodiny či přátel, zatímco 14 % respondentů by prostě neudělalo nic.

## Až 10 % vlastníků by při potížích jako první oslovili dobrovolnické organizace

Při dotazech týkajících se dobrovolnických organizací nabízejících odborné výsadby a navazující práce uvedlo 10 % respondentů, že by se při nedostatku času a peněz jako první obrátili s prosbou o pomoc na tyto iniciativy. Celkem 58 % vlastníků zná nějaký z dotázaných českých projektů na podporu sázení stromů, přičemž nejznámější z nich je Sázíme Česko se 45 %. „Podobně jako ve školství nebo zdravotnictví, i v oblasti péče o les v posledních letech vznikají různé soukromé i neziskové nebo dobrovolnické platformy, které můžou vhodně doplňovat státní systém, a já doufám, že jich bude víc,“ řekl iniciátor průzkumu Richard Krajník ze Sázíme Česko. „Drobní majitelé lesa, ale i další nestátní vlastníci, nás často žádají o pomoc při zajištění výsadby a následné péče o jejich les. Naším cílem by měla být spolupráce s místními odbornými lesními hospodáři. Zároveň chceme do lesa přinést novou kvalitu, ať už jde o dobrovolníky, finance, nebo odborné metody. I soukromé lesy totiž nakonec patří nám všem,“ uzavřel Richard Krajník. (tz)

## Pojišťovací makléřská společnost RENOMIA vstoupila na rakouský trh, a bude tak působit již ve 13 zemích Evropy

Významná česká společnost v oblasti pojišťovnictví RENOMIA koupila podíl v rakouské firmě Steinmayr & Co, a vstupuje tak na rakouský trh. Pojištění, které RENOMIA GROUP v zemích střední Evropy pro své klienty spravuje, touto akvizicí překročí 20 miliard korun. RENOMIA je největší firma ve svém oboru jak v České republice, tak ve střední Evropě, a díky členství v přední globální síti Gallagher poskytuje svým klientům služby po celém světě.

„Rakousko je třináctou zemí střední Evropy, kam se nám podařilo vstoupit a spojit se zavedenou rodinnou firmou postavenou na společných hodnotách a silné vizi do budoucna. Velice si ceníme profesionality týmu Steinmayr & Co a kvality péče, kterou poskytují svým klientům. Síla RENOMIA GROUP, stejně jako tomu je u Steinmayr & Co, spočívá ve specializovaných vysoce odborných službách a dobrých vztazích uvnitř našich týmů, s klienty i obchodními

partnery. To vše chceme v zájmu našich klientů dále společně rozvíjet, být si vzájemně inspirací a podporovat se v dalším rozvoji,“ řekl Pavel Nepala, managing partner RENOMIA.

Vstupem do další země, jako je Rakousko, RENOMIA potvrzuje svou vedoucí pozici



Pavel, Jiřina a Jiří Nepalovi, zakladatelé společnosti RENOMIA

v regionu střední Evropy a schopnost dlouhodobého dynamického rozvoje. „Jsme rádi, že jsme se spojili s firmou, která je profesionální, moderní, mezinárodní, a zároveň má rodinný charakter a atmosféru. Mám velkou radost, že je naším novým partnerem společnost, která stejně jako my staví na společných hodnotách, jako je spolehlivost, skvělé vztahy, služba, rozvoj. Zároveň intenzivně rozvíjí a implementuje nejmodernější technologie do nástrojů využívaných svými klienty i spolupracovníky, a zkvalitňuje tak služby, které poskytují. Velký potenciál pro naše klienty vidíme jak ve využití velké regionální a globální sítě, tak také v možnosti využívat know-how strategického partnera a spoluakcionáře RENOMIA, společnosti Gallagher, která patří k předním globálním hráčům v oblasti risk managementu a pojištění. Vstupem do RENOMIA GROUP budeme schopni našim klientům zajišťovat špičkové služby kdekoli na světě,“ sdělil Christian Steinmayr, managing partner Steinmayr & Co.

Historie Steinmayr & Co sahá až do roku 1970. Společnost se specializuje na poskytování služeb pro firemní klienty v průmyslu, hotelnictví a obchodu. Je dlouhodobým partnerem v pojištění a risk managementu pro pořadatele sportovních, společenských a kulturních akcí. Jejími klienty jsou mimo jiné významná alpská lyžařská střediska nebo závody světového poháru v lyžování. Od roku 2010 se pod vedením Christiana Steinmayra, syna zakladatele Wolfganga Steinmayra, zaměřuje také na mezinárodní pojištění řešení. RENOMIA je zkušená konzultantská společnost s třicetiletou tradicí, která má více než 2500 spolupracovníků ve 13 zemích CEE. RENOMIA byla založena v roce 1993 v České republice rodinou Nepalových, kteří společně stále aktivně řídí. Strategickým partnerem a spoluakcionářem RENOMIA je společnost Gallagher s více než 48 000 spolupracovníků ve 130 zemích světa. RENOMIA GROUP zajišťuje na mezinárodní úrovni služby v oblasti risk managementu a pojištění, správy financí či dotačního poradenství. (tz)

## Trenýrkárna.cz roste a expanduje

Největší tuzemský e-shop s pánským spodním prádlem Trenýrkárna.cz, která také vyrábí a prodává vlastní produkty pod značkami Styx a Nedeto, se dále rozvíjí a expanduje. Aktuálně vstoupila do Slovinska a chystá se na Polsko, Chorvatsko a Nizozemsko. Pomáhá i nové distribuční centrum ve Zdicích.

„Rosteme stabilně, daří se nám zvyšovat podíl na trhu zejména v České republice i zahraničí. Za rok 2022 jsme prodali tisíce kusů spodního prádla, naše tržby činily 200 miliónů korun. Tržby nám za první tři kvartály roku 2023 vzrostly meziročně o 13 %. První kvartál 2023 zaznamenal 15% růst oproti roku 2022, druhý

potom o 9 % a ve třetím byl nárůst 14 %. Což hodnotíme v dnešní nelehké době velice pozitivně,“ řekl Ruslan Skopal, CEO a spoludávající Trenýrkárna.cz a dodal: „A těší nás velice i na zahraniční trhy a další rozvoj. V první fázi šlo o Slovensko, Maďarsko a Rakousko, kde jsme si již etablovali. V letošním prvním pololetí jsme pokračovali Německem a Rumunskem, aktuálně jsme v minulých dnech vstoupili do Slovinska. A chystáme se již na další země, Polsko, Chorvatsko a Nizozemsko.“

S rozvojem podnikání do zahraničí byli v Trenýrkárna.cz postaveni před otázkou, pod jakým brandem na cizích trzích provozovat e-shopy. Pro slovenský trh se rozhodli použít téměř totožný název Trenýrkárna.sk, pro ostatní trhy pak využít zbrusu nový brand Nedeto.

„Loni jsme se rozhodli uvést na trh novou vlastní privátní značku spodního prádla, která je zaměřena jinak než české spodní prádlo Styx. Jde o jednodušší varianty spodního prádla, které jsou i přesto vyrobené velmi kvalitně. I pro tento produkt využíváme brand Nedeto. Značka je zaměřena na spodní prádlo pro ženy, muže i děti, jde zejména o trenýrky, boxerky, kalhotky nebo ponožky. Nabízí zejména základní neutrální barvy a kvalitní bavlnu, která zajišťuje pohodlí při nošení. A krok to byl úspěšný, již nyní nám značka Nedeto vytváří 50 % obrátu v segmentu privátních značek,“ sdělil Ruslan Skopal.

Trenýrkárna.cz letos také vybudovala a otevřela nový moderní sklad a distribuční centrum ve Zdicích. Nový moderní objekt disponuje prostory pro uložení a distribuci produktů o ploše

1200 m<sup>2</sup>. K těm patří nové kanceláře o rozloze 300 m<sup>2</sup>, které nyní obývá logistika, zákaznický servis a oddělení pro výrobu značky Styx.

„Již v původních prostorách na Zličíně jsme si skladový prostor navyšovali pomocí vícepodlažních regálových systémů, kde jsme měli takto vybudované další patro. Nyní se nám podařilo postavit regálový systém o třech patrech, a tím jsme skladové prostory navyšili na něco málo přes 2000 m<sup>2</sup>. Počet pickovacích pozic se nám tak více než zdvojnásobil, a to z 6400 pozic na 14 000,“ vysvětlil Ruslan Skopal a doplnil: „Samozřejmě jsme navyšili také paletová místa, kapacitu na balení a na příjem zboží. Od nového skladu si slibujeme i větší efektivitu, a to díky většímu manipulačnímu prostoru a navyšení zásobovacích ramp.“ (tz)

# Obchodně-průmyslový park v Horních Počernicích je pro Prahu strategicky důležitý

V areálu P3 Prague Horní Počernice v severozápadním cípu Prahy nedávno spustil obchodní řetězec BILLA provoz svého e-shopu. Na výhody největšího průmyslového parku na území Prahy již dříve vsadily také společnosti Rohlík nebo Košík. Díky blízkosti dálnice D10 a městského okruhu, které jsou pro tzv. city logistiku mimořádně klíčové, se objednané potraviny rychle dostanou jak k obyvatelům Prahy, tak části Středních Čech.

„Dosah dálnice, městského okruhu a dalšího silničního spojení s centrem Prahy je ideální konstelací pro city logistiku, a obzvláště zásobování potravinami, kde je čas rozhodujícím faktorem pro spokojenost zákazníků. To potvrzuje i výběr tří nejdůležitějších online potravinových e-shopů, které se specializují na doručování potravin, nápojů a dalších domácích produktů přímo k zákazníkům. Náš logistický park v Horních Počernicích tímto způsobem potvrzuje svoji unikátní roli a to, že je plnohodnotnou součástí pražské infrastruktury,“ potvrdil Jan Andrus, Head of Leasing P3 Logistic Parks, Česká republika.

Obchodní řetězec BILLA má s logistikou potravin mnohaleté zkušenosti a využívá i mezinárodní know-how. Spuštění e-shopu je však z pohledu provozu logistického centra něco zcela jiného. Také proto společnost věnovala projektu, který se připravoval téměř dva roky, mimořádnou péči.

Obchodní řetězec si v hornopočernickém parku vyhlédl halu o ploše přes 10 000 m<sup>2</sup>. Samostatně stojící prostor nabízí možnost nakládky/vykládky zboží ze dvou stran, má velké přilehlé parkovací plochy pro osobní vozy, dodávky a kamiony. Na nakládací brány navazuje venkovní zastřešená plocha o velikosti téměř 700 m<sup>2</sup>, která usnadní manipulaci se zbožím v jakémkoliv počasí. „Náš sklad je dvouhlavý a vnitřní uspořádání je postaveno průtokově. Na jedné straně se nachází inbound, uvnitř skladu se odehrává kompletování objednávek spolu s dalšími logistickými procesy. Na druhé straně opouštějí zkompletované nákupy prostory skladu. Tento layout maximálně vyhovuje našemu druhu logistiky. Vychází z osvědčených principů a z dosavadního testování se nám ukazuje, že to byl krok správným směrem. Využili jsme znalosti i od německých a rakouských kolegů z mateřské skupiny REWE, kteří online služby poskytují již několik let. Technologie si necháváme zhotovit přímo pro nás na míru, abychom dokázali zákazníkům doručit nákupy



ve vysokých objemech při vysoké efektivitě. Do technologií investujeme ročně desítky milionů eur, přičemž v současné době nejvíce směřují do softwarových řešení a semi-automatizace chystané na příští rok,“ řekl Petr Toupal, vedoucí oddělení e-commerce BILLA. V testovací fázi doručila BILLA zboží z 28 643 objednávek, a za první měsíc fungování jsou to vyšší stovky zásilek denně. BILLA svůj e-shop zatím nabízí zákazníkům z Prahy, Mladé Boleslavi a také z Brna a jim přilehlého okolí. Do konce roku 2025 má ambici rozšířit své působení na celou republiku a stát se druhým nejsilnějším hráčem v prodeji potravin online v ČR.

## E-commerce v P3 Prague Horní Počernice

Před více než dvěma lety začal z hornopočernického P3 parku rozvážet nákupy svým zákazníkům i současný leader trhu Rohlík. Rostoucí počet zákazníků a jimi realizovaných nákupů vyřešil rozdělením operací do dvou center a vedle původního distribučního centra na západním okraji Prahy si zvolil 12 000 m<sup>2</sup> velkou halu na severovýchodě metropole. Díky značným investicím do technologií jsou procesy z velké části automatizované.

Mezi desítku největších e-shopů patří i další online prodejce potravin, Košík, který má v P3 Prague Horní Počernice pronajatou halu o rozloze 12 000 m<sup>2</sup>. „Dlouhodobě si zakládáme na rychlém a přesném doručení, ale i bezchybné kvalitě našich nákupů. Distribuční cen-

trum je proto klíčovým prvkem celé naší služby – denně z něj s perfektně připravenými čerstvými nákupy vyjíždí stovky kurýrů, kteří musí stihnout doručit i do vzdálenějších oblastí v rámci středních Čech,“ zmínil Tomáš Morava, operations director Košík.cz. „Vybudovali jsme zde distribuční centrum s využitelnou plochou 16 000 m<sup>2</sup>, které neustále vylepšujeme. Napo-

sledy například o vlastní lékárnu Dr. Max fungující v autonomním režimu. Aktuálně finišujeme přípravy na Vánoční sezónu, kde by chtěl Košík opět překonat předešlé roky. Na ploše centra jsme tedy připravili automatické vážení nákupů, které nám pomohou identifikovat ty, ve kterých by mohly položky chybět, nebo naopak přebývat. Tato změna navýšila kapacitu našeho provozu o 15 %.“

Kromě e-shopu s potravinami našly v P3 Prague Horní Počernice zázemí i další významní představitelé e-commerce, především jednička internetového prodeje Alza, která zde provozuje i showroom. Také objednávky léků z Pilulky.cz nebo obuv z Footshopu se distribuují z obchodně-průmyslového parku v Horních Počernicích. Ten patří svou rozlohou 40 ha k největším a nejmodernějším parkům u nás. „Postupně jsme tu vytvořili zajímavý ekosystém, kdy vedle sebe operuje logistika i výroba, e-shopy a retail se showroomy a výdejny,“ doplnil Jan Andrus z P3. Díky skvělé poloze mezi D10 a pražským okruhem je park oblíbený mezi e-commerce společnostmi, dobrá dostupnost městské hromadné dopravy nahraňuje také výrobním firmám, které sázejí na dobrou dostupnost pro své zaměstnance. Blízké obchodní centrum na Černém mostě zvyšuje atraktivitu parku pro firmy z oblasti retailu, mnohé z nich si zde zřídily i své showroomy. Největšími nájemci parku jsou společnosti Alimpex Food, Alza, MailStep, Footshop, HP Tronic, IKEA, Sécheron Tchequie, Petcenter, PNS a Wavin Ekoplastik. (tz)



## Společnost BILLA představila pilotní prodejnu v Říčanech v novém konceptu

Řetězec supermarketů BILLA odstartoval proces vývoje své obchodní strategie a otevřel pilotní prodejnu v novém konceptu. První taková prodejna se nachází v Říčanech u Prahy a je koncipována v moderním designu. „Od základu“ přepracovaný koncept plně zapadá do obchodně-expanzních plánů, které počítají s otevřením až 80 nových kamenných prodejen do konce roku 2028.

„BILLA dnes zahajuje novou éru svého rozvoje otevřením naší první nové pilotní prodejny v Říčanech u Prahy. Náš koncept představuje intuitivnější a pohodlnější uspořádání s širšími uličkami a lepší viditelností celého našeho sortimentu v kombinaci s novým, moderním a světlým designem prodejny. Rozšířili jsme naši nabídku čerstvých výrobků o další sortiment a zvětšili nákupní prostor pro klíčové ka-

tegorie, jako je ovoce a zelenina, pečivo a lahůdky. To vše dohromady zajišťuje, že našim zákazníkům nabízíme nový a lepší zážitek z nakupování v obchodech BILLA, protože se i nadále soustředíme na to, abychom se stali oblíbenou prodejnu pro spotřebitele, kde každodenně nakupují své oblíbené produkty,“ řekl Liam Casey, generální ředitel společnosti BILLA Česká republika.

Strategické cíle jsou plně v souladu s plány expanze maloobchodního řetězce. Již letos dosáhnou celkové investice společnosti BILLA 1,7 miliardy korun. BILLA plánuje v příštích pěti letech zvýšit počet prodejen o dalších 80 a zároveň zvýšit svůj obrat. Do roku 2028 by měla přivítat ve svých řadách 1500 nových kolegů.

Supermarket BILLA v Říčanech u Prahy nabídne přes 9000 potravinářských i nepotravinářských výrobků, převážně od českých dodavatelů. Sortiment je upraven tak, aby si zákazníci

mohli vybrat z dostatečného množství položek. Nový půdorys je navržen způsobem, aby byl pro zákazníky intuitivní a usnadnil jim nakupování. Jednotlivé kategorie jsou prezentovány v tzv. shop-in-shopech, které jsou již na první pohled přehledné. Nové prezentace se tak dočkaly například sekce pečiva, ovoce a zeleniny, masa a lahůdek nebo delikates. Sortiment, který je již ze 72 % tvořen výrobky českých farmářů a výrobců, počítá s lokálními zdroji a ještě vyšším procentem dodávek z České republiky.

Design prodejny prošel výraznou změnou. Kombinuje osvědčené a moderní prvky, které dohromady ladí a vytvářejí příjemné prostředí pro nakupování. Dřevěné prvky v barvě břízy spolu s průchodnými uličkami mezi regály vzbuzují pocit vzdušnosti a zvětšené prodejní plochy.

Barevné schéma, které BILLA zvolila, nyní zákazníkovi jasně ukazuje, kde na něj čekají nejatraktivnější nabídky. Mezi světlým dřevem

a přírodní zelenou nepřehlédnutelně dominuje červená barva, kterou se v prodejně označují výhradně akce a slevy. Červená barva u promo nabídky zároveň zůstává součástí chladicích boxů.

Úprava barevného schématu se kromě výloh a regálů týká rovněž nábytku, nákupních vozíků, a dokonce pracovních oděvů. Zákazníci tak budou zaměstnanci říčánské prodejny potkávat v pracovních oděvech barevné kombinace žlutá, zelená a bílá.

V současné době BILLA od svých říčánských kolegů i zákazníků sbírá zpětnou vazbu, podle níž bude koncept pilotní prodejny případně upravovat. V oblasti lidských zdrojů nedávno otevřela dvě nová tréninková centra, a to v Olomouci a Plzni, kde budou nejen nováčci, ale i kolegové pravidelně proškolení, aby poskytli zákazníkům ještě vyšší standard péče. Zcela nová marketingová komunikace odstartuje po vyhodnocení pilotu v roce 2024. (tz)

# Ochrana průmyslových vzorů



Tento materiál publikujeme na základě spolupráce s Úřadem průmyslového vlastnictví

Anglické slovo design je odvozeno z latinského de-signare, označit, vyznačit. Postupně dostalo také významy „navrhnout“ či „návrh“. Od poloviny 20. století, kdy se začal klást větší důraz na vzhled výrobků a na reklamu, se rozšířilo do mnoha jazyků, včetně češtiny, v užším významu „výtvarného návrhu užitkových předmětů“. V češtině se předtím užíval název „průmyslové výtvarnictví“, který však zahrnoval jen tvarování průmyslových výrobků (strojí, nástrojů, nábytku, oděvů atd.). Oproti tomu design dnes zahrnuje i grafický návrh plakátů a tiskovin, webových stránek, obalů, reklamních značek a firemních kampaní.



Vnější vzhled výrobku, design, je předmětem tvůrčí činnosti jeho autora. Může se v něm spojit estetická složka s technickými prvky výrobku, a pak lze rovněž hovořit o průmyslovém designu.

## Průmyslověprávní ochrana

Obdobně, jako je možné žádat o ochranu technických řešení – vynálezů udělením patentu, je možné uvažovat o ochraně vzhledu výrobku – předmětu technického stejně jako dekorativního – zápisem vzoru do rejstříku. Hovoříme pak o ochraně designu, ochraně průmyslového vzoru.

Průmyslový vzor je samostatným předmětem průmyslověprávní ochrany a vztahuje se k vnější podobě – k vizuálnímu, dekorativnímu a estetickým znakům výrobků.

Pro získání ochrany, tedy zápisu vzoru do rejstříku průmyslových vzorů, vedeného příslušnou státní institucí, musí přihlašovatel předmět splnit následující podmínky. Především podmínkou samotného předmětu: dle definice v právních předpisech se za průmyslový vzor považuje vzhled výrobku nebo jeho částí, spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného nebo jeho zdobení. Přičemž pojem výrobek je třeba chápat širěji, než je obecně chápán; je rozšířen o úpravu, grafický symbol a typografický znak; znaky vizuálně vnímatelné.

Druhou podmínkou je novost vzoru. Podmínka není splněna, pokud existují shodné vzory, které byly před nabytím práva přednosti (před prvním podáním přihlášky se žádostí o zápis vzoru) zpřístupněny veřejnosti. Za shodné se považují takové vzory, jejichž znaky se liší pouze nepodstatně. Zpřístupněním veřejnosti se rozumí, pokud byl vzor zveřejněn na základě zápisu do rejstříku nebo vystaven, užíván v obchodě nebo jinak zveřejněn. O zpřístupnění shodného průmyslového vzoru veřej-

nosti se ale nejedná, pokud je s ním seznámena třetí osoba pod výslovnou či předpokládanou podmínkou důvěrnosti.

Třetí podmínkou pro zápis vzoru je jeho individuální povaha. Posouzení individuální povahy vzoru je založeno na tom, zda se celkový dojem, který na informovaného uživatele nový vzor činí, významně odlišuje od dojmu, který na něj učiní existující vzor jako celek. Avšak s přihlédnutím k charakteru výrobku, pro který je vzor použit, a zvláště pak k odvětví, do něhož spadá. Navíc je třeba zvážit stupeň volnosti původce při vývoji vzoru, tedy nezbytnost těch znaků výrobku, které jsou předurčeny jeho technickou funkcí.

Při splnění uvedených hmotněprávních podmínek má průmyslový vzor zápisnou způsobilost a může být zapsán do rejstříku průmyslových vzorů; pro Českou republiku do rejstříku vedeného Úřadem průmyslového vlastnictví v Praze. Úřad průmyslového vlastnictví (ÚPV) je místem, kde se podává písemná žádost o zápis vzoru do rejstříku, tedy přihláška průmyslového vzoru. Obecně se preferuje elektronická forma podání. Nejdůležitější částí přihlášky, kromě žádosti o zápis vzoru a bibliografických údajů o přihlašovatele, je řádné vyobrazení každého průmyslového vzoru, o jehož ochranu se žádá. Vyobrazení dle povahy výrobku v různých úhlech pohledu musí být naprosto jednoznačné a reprodukovatelné. Z vyobrazení musí být seznatelné všechny podstatné, charakteristické znaky výrobku nebo jeho části.

Přihláška může být podána jako jednoduchá, tzn. že zápis do rejstříku je požadován pro jeden průmyslový vzor, nebo jako hromadná. Jak plyne z názvu, předmětem hromadné přihlášky je zápis více průmyslových vzorů, které však, s výjimkou průmyslových vzorů spočívajících ve zdobení, musí spadat do jedné třídy mezinárodního třídění průmyslových vzorů, takzvaného Locarnského třídění. Příkladem

pro jednu hromadnou přihlášku může být jídelní souprava a kávová souprava ve stejném designu. Na rozdíl od jednoduché přihlášky, umožňující ochranu jednoho průmyslového vzoru, např. dezertního talířku.

Pro ilustraci, v roce 2022 provedl ÚPV 203 zápisů do rejstříku průmyslových vzorů, které obsahovaly 693 vzorů.

Při podání přihlášky průmyslového vzoru musí přihlašovatel uvést, zda jde o zaměstnanecký vzor. Zaměstnaneckým vzorem se označuje vzor, který vytvořil původce ke splnění úkolu z pracovního nebo podobného poměru. Vlastníkem zaměstnaneckého průmyslového vzoru se stává zadavatel/zaměstnavatel, není-li smlouvou stanoveno jinak.

ÚPV podrobí každou přihlášku průmyslového vzoru průzkumu, kdy zjišťuje splnění formálních a věcných požadavků. O možnosti odstranění případných vad vede ÚPV s přihlašovatelem řízení. Průzkum přihlášky průmyslového vzoru končí buď zápisem průmyslového vzoru do rejstříku, nebo zastavením řízení o přihlášce, nebo zamítnutím přihlášky průmyslového vzoru. Při zápisu vzoru je přihlašovatel, nyní již vlastníkem, vydáno osvědčení o zápisu s číslem zápisu, a vzor je zveřejněn. Jednak v elektronických databázích Úřadu průmyslového vlastnictví, a rovněž je informace o zápisu publikována v elektronickém Věstníku Úřadu. Údaje o zápisu se předávají např. i do rejstříku Úřadu duševního vlastnictví Evropské unie (EUIPO).

Doba platnosti ochrany zapsaného průmyslového vzoru je pět let od podání přihlášky s možností prodloužení po pěti letech až na 25 let.

Pokud se týká vynaložených prostředků za řízení před ÚPV, odvíjí se finanční náklady zejména od osoby přihlašovatele, počtu přihlašovatelů a délky ochrany. Základní poplatek za přijetí přihlášky průmyslového vzoru je 1000 Kč stejně tak jako za přijetí hromadné přihlášky průmyslového vzoru. Zde se navíc za každý další průmyslový vzor obsažený přihlášce účtuje 600 Kč. Pokud je přihlašovatelem výlučně původce, a tedy fyzická osoba, jsou uvedené částky poloviční.

Poplatky za prodloužení doby platnosti ochrany průmyslového vzoru vždy po pěti letech jsou stanoveny následovně: za první prodloužení 3000 Kč, za druhé prodloužení 6000 Kč, další za 9000 Kč a poslední prodloužení doby ochrany do 25 let za 12 000 Kč.

Průmyslověprávní ochrana vzhledu výrobku je důležitou podmínkou pro konkurenceschopnost a řádné podnikání v oblasti průmyslového designu. Vlastník průmyslového vzoru má výlučné právo design chráněný zápisem využívat nebo poskytnout k jeho využití svolení, například formou licence. Zásadní je, že vlastník má právo zapovědi, tedy právo zakázat neoprávněné užívání svého chráněného vzoru.

V roce 2022 bylo u ÚPV již tradičně podáno nejvíce národních přihlášek průmyslových vzorů v oblastech Dopravní prostředky, Světla, Nábytek a Stavební jednotky. V témže roce bylo zapsáno do rejstříku Úřadu 22 licenčních smluv k průmyslovým vzorům.

## Ochrana designu v zahraničí

Charakteristickým znakem průmyslověprávní ochrany je jeho teritoriální rozsah. Ochrana průmyslovým vzorem zapsaným Úřadem průmyslového vlastnictví ČR platí pouze pro území České republiky. Na základě mezinárodních dohod je možné žádat o ochranu designu i v zahraničí. Právo České republiky nestanovuje pro přihlašování průmyslových vzorů k ochraně do zahraničí žádnou povinnost; je zcela na rozhodnutí přihlašovatele, kam a jakým způsobem svůj průmyslový vzor přihlásí. Přihlašování do zahraničí se pak řídí vždy příslušným právem té země nebo regionu, kam žádost o udělení ochrany směřuje. Pro území Evropské unie se žádá o ochranu designu v unijním úřadu EUIPO v Alicante, Španělsko. (Je možné se setkat s různou terminologií ve vztahu k unijní ochraně: unijní vzor, průmyslový vzor Společenství, komunitární design.)

Mezinárodní ochranou vzorů pro smluvní státy na základě příslušných dohod se zabývá Svě-

tová organizace duševního vlastnictví (WIPO) se sídlem v Ženevě, Švýcarsko. Haagský systém mezinárodního zápisu průmyslových vzorů umožňuje získat ochranu nejen pro celé území Evropské unie, ale i v dalších zemích, které nejsou unijními členy nebo leží mimo Evropu.

V rámci strategických úvah o ochraně designu v zahraničí je důležité i časové hledisko podání přihlášek. Je výhodné využít šestiměsíční lhůtu, kterou poskytuje Pařížská unijní úmluva, a která umožňuje přihlášení shodného průmyslového vzoru v jiném státě na základě uplatnění takzvaného práva přednosti.

K evropským aktivitám je třeba doplnit, že v současné době se projednávají nové právní předpisy k designu. Nové nařízení a směrnice upraví po vstupu v platnost současnou unijní i národní legislativu.

## Strategické úvahy, aneb co je dobré vědět:

Zveřejnění, resp. jakékoliv zpřístupnění vzoru veřejnosti je jedním z kritických „milníků“, kterému by se měl přihlašovatel ve svých strategických úvahách řádně věnovat.

Při vlastním „neuváženém“ předuveřejnění je „ochrannou lhůtou“ pro původce vzoru či jeho právního nástupce (přihlašovatele) období 12 měsíců před podáním přihlášky. Tyto případy se ze zákona nepovažují za zpřístupnění veřejnosti, které by pak bylo při průzkumu přihlášky na závadu novosti vzoru. Obdobně se tzv. 12měsíční ochranná lhůta vztahuje na případy, kdy byl průmyslový vzor zpřístupněn veřejnosti v důsledku zneužití vztahu k původci průmyslového vzoru nebo jeho právnímu nástupci.

Jak bylo uvedeno, při zápisu průmyslového vzoru do rejstříku je vzor zveřejněn. Nicméně pokud přihlašovatel v rámci strategických úvah před podáním přihlášky průmyslového vzoru předpokládá například déletrvající obchodní jednání či nebezpečí okopírování výrobků před zahájením jeho vlastní výroby nebo před širším využitím, nebo uvažuje i o jiných možnostech ochrany, kde by mohlo předčasné zveřejnění vzoru znemožnit plány, pak může požádat již při podání přihlášky o odklad zveřejnění zapsaného průmyslového vzoru. Při zápisu vzoru do rejstříku oznámí ÚPV odklad jeho zveřejnění. Maximální doba odkladu zveřejnění je až 30 měsíců od data vzniku práva přednosti (data prvního podání přihlášky).

Průmyslovým vzorem nejsou chráněny funkční znaky výrobku, jeho technická nebo konstrukční podstata. Pokud se například výrobce hraček hodlá prosadit na trhu s hračkou, která má originální vzhled a ve které jsou novým způsobem spojeny jednotlivé části hračky tak, že jsou pohyblivé, pak musí mít na paměti, že průmyslovým vzorem si nechrání vlastní vyřešení specifického spojení částí ani konstrukci hračky – tedy technické řešení, ale pouze vzhled hračky. Technické vyřešení konstrukce hračky si může výrobce chránit zapsaným užitným vzorem nebo si podat přihlášku vynálezu. Zde je namístě zvážit i odklad zveřejnění průmyslového vzoru, jak bylo uvedeno výše.

V praxi je rovněž možné se setkat se souběžnou ochranou designového výrobku průmyslovým vzorem a ochrannou známkou.

## Závěrem

Cílem designu je co nejúčelněji propojit funkci a estetickou stránku navrhovaného předmětu či systému. Vyžaduje proto jak technické, tak výtvarné schopnosti a znalosti a v současné době úzce souvisí také s propagací a reklamou. Kvalita je jedním ze znaků hodnotného designu. Většinou bývá vymezena tzv. šesti E: efektivita, ergonomie, ekologie, estetika, ekonomika, etika.

Chráněný design propůjčuje vlastníkovu práva plynoucí z průmyslověprávní ochrany; právo zakázat užívání na daném teritoriu, právo jej povolit. A např. formou poskytnutí licenci získat vynaložené prostředky zpět. Základem dobrého podnikání je zhodnocení svých možností a reálných cílů, a k tomu vypracování vhodné strategie.

Ing. Eva Schneiderová, Ph.D.,  
ředitelka patentového odboru,  
Úřad průmyslového vlastnictví





Strana vychází pod partnerskou záštitou České společnosti pro jakost

# Známe vítěze soutěže Ambassador kvality České republiky za rok 2023 i držitele personálních ocenění



Ocenění Ambassador kvality ČR v podnikatelském sektoru získala společnost Drylock Technologies s.r.o., ve veřejném sektoru si titul odnáší Magistrát města Plzně. Ocenění byla udělena během slavnostního galavečera České společnosti pro jakost, který se konal 6. listopadu 2023 v Praze.

Česká společnost pro jakost je nejen uznávaným vzdělávacím centrem a autoritou v oblasti systémů managementu. Jejím posláním je také oceňovat subjekty – tj. jednotlivce i organizace, které kvalitu šíří, kvalitou žijí a aktivně se zasazují o její implementaci. Každoročně tak uděluje tituly Ambassador kvality České republiky, Manažer kvality roku, Cenu za návrat do života, Cenu Františka Egermayera či Cenu Anežky Žaludové. I tyto výsledky byly v rámci galavečera odtajněny.

Předsedkyně České společnosti pro jakost Elena Stibůrková při příležitosti zveřejnění výsledků uvedla: „Mám velkou radost z toho, že se každoročně do našich cen hlásí organizace, které si drží vysoký standard řízení, pečují o zaměstnance a kvalitu vnímají jako svoji konkurenční výhodu. Oceňujeme odvahu pochlubit se svými přístupy a novinkami v oblasti kvality, společenské odpovědnosti a inovací, a dát tak dalším organizacím skvělý příklad hodný následování.“

## Ambasador kvality České republiky 2023:

**V podnikatelském sektoru uspěla firma Drylock Technologies s.r.o., ve veřejném sektoru si titul odnáší Magistrát města Plzně**  
Vítězem ceny v podnikatelském sektoru a nositelem titulu Ambassador kvality České republiky se stala pro rok 2023 společnost Drylock Technologies s.r.o., významný evropský výrobce hygienických výrobků pro děti a dospělé. Závod v Hrádku nad Nisou je největší v Evropě a je vybaven nejmodernějšími výrobními a laboratorními technologiemi. Společnost je součástí rodinné firmy se sídlem v Belgii, která vlastní po celém světě sedm dalších továren.

Hodnotitelé ocenili především trvalé a systematické snižování dopadu aktivit firmy na životní prostředí, např. využívání železniční dopravy, využívání kompostovatelných materiálů nebo solárních panelů na výrobních halách. Společnost se zapojila do spolupráce s Technickou univerzitou v Liberci. Hodnotitelé pozitivně vnímali širokou škálu získaných certifikátů související s povahou produkce a inovativní přístup ve výrobě plen pro děti i dospělé. Příkladná je též péče o 1250 zaměstnanců a jejich rodiny, závod zaměstnává pouze vlastní, nikoli agenturní pracovníky. Společnost se stala zaměstnavatelem roku 2023 v Libereckém kraji.

**Na druhé příčce se umístila společnost Fraenkische CZ s.r.o., třetí místo získal Kaufland Česká republika v.o.s.**

Fraenkische CZ je rodinnou firmou zaměřenou na inovace a růst, která je lídrem v odvětví výroby systémů z vlnitých trubek určených pro

inženýrské sítě, elektrické a stavební technologie, automobilový průmysl a průmyslové aplikace. Hodnotitele zaujala kampaň Kvalita je umění a celkový přístup ke kvalitě, udržitelnosti a sociální a environmentální odpovědnosti Fraenkische CZ, která je součástí jejích hodnot, procesů, strategie a množství probíhajících kampaní a projektů, do kterých jsou aktivně zapojeni zaměstnanci společnosti.

Kaufland Česká republika v.o.s. je držitelem řady ocenění, mimo jiné i Národní ceny ČR za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj. Prioritou vedení společnosti je dlouhodobá spokojenost zákazníků, zaměstnanců a dalších interních i externích stakeholderů, s cílem prosazovat myšlenky udržitelnosti tak, aby se předcházelo vzniku odpadů, efektivně se řídila rizika spojená s podnikatelskou činností a zaměstnanci. Hodnotitelé mimo jiné velmi ocenili spolupráci s vysokými školami, poskytování možností získat praktické zkušenosti studentům středních škol a spolupráci s odbornými školami a učiteli.

## Vítězem ceny a Ambasadorem kvality České republiky za rok 2023 ve veřejném sektoru se stal Magistrát města Plzně.

Hodnotitelé zaujal především poctivý zájem magistrátu o kvalitu a o úsilí vkládané do jejího neustálého zvyšování, stejně jako do efektivity fungování magistrátu či zvyšování kvality života občanů na území města Plzně. Hodnotitelé dále ocenili angažovanost vedoucích pracovníků, se kterými měli možnost hovořit a kteří ke své práci přistupují nejen pragmaticky, ale i srdcem. Zasazují se o to, aby se podařilo prostřednictvím efektivních vnitřních procesů a excelentních služeb poskytovaných úřadem posilovat pozitivní image celého magistrátu i města jako celku.

Cena Ambassador kvality je určená organizacím bez rozdílu velikosti a sektoru, které nejen nadstandardně dbají o zajištění kvality svých produktů a služeb, ale které se navíc chovají odpovědně a aktivně napomáhají šíření a propagaci kvality. K vyhlášeným výsledkům cen Ambassador kvality ČR výkonná ředitelka České společnosti pro jakost Romana Hofmanová uvedla: „Gratuluji všem oceněným, hodnotitelé neměli lehké rozhodování. Uspěť v soutěži mohou jen ti nejlepší, vítězové si plně zaslouží titul Ambassador kvality České republiky za rok 2023. Organizace v rámci hodnocení dokladují aktivity na propagaci kvality, podporu inovací, uplatňování společensky odpovědných přístupů a zásad udržitelného rozvoje v podnikání. Při hodnocení se přihlíží i k ekonomickým výsledkům, nastaveným procesům a přístupům ke kvalitě.“

Ambasador kvality České republiky patří k soutěžím, které sice nejsou administrativně náročné, ale firmám nasazují laťku vysoko. Jde zde o výsledky a realitu, s jakou je kvalita ve všech svých ohledech naplňována. Pro postup mezi finalisty je nutné dosáhnout bodového skóre alespoň z 80 %.

## Cena za návrat do života

**Vítězem Ceny za návrat do života se stalo za rok 2023 ParaCentrum Fenix, z.s.** S mottem „Roztáčíme život naplno“ pomáhá centrum lidem po poškození míchy a jejich blízkým při návratu do aktivního života. Je podporou v náročném životní změně, ukazuje cestu a bojuje za lepší společenské začlenění a kvalitu života.

Oceněnými finalisty Ceny za návrat do života jsou dále společnosti Diakonie Českobratrské církve evangelické – středisko Světlo ve Vrchlabí a Pěče o duševní zdraví, z.s.

## CZECH MADE

CZECH MADE je tradiční značkou kvalitních výrobků a služeb. Vyjadřuje, že výrobek nebo služba byly ověřeny nezávislou organizací a splňují krité-



Zástupci firmy Drylock Technologies s.r.o. si slavnostní chvíle užívali plnými douškami

ria stanovená špičkovými odborníky. Firmám dává možnost nezávisle ověřit jakost, a dokladovat tím svoji péči o maximální kvalitu výrobku nebo služby, a tím pozitivně budovat image firmy. Spotřebitelům usnadňuje orientaci na trhu. Značka CZECH MADE je od prvo počátku součástí Národního programu Česká kvalita, programu podpory prodeje kvalitních výrobků a poskytování kvalitních služeb.

## Právo užívat značku kvality CZECH MADE na své výrobky a služby získaly tři společnosti:

■ **Jabor pro, s.r.o.** – Vaky Jabor jsou flexibilní nádrže na kapaliny, jako jsou voda nebo tekutá hnojiva. Základem každého flexibilního vaku jsou kvalitní textilie povrchově upravené speciální vrstvou pryže. Výsledkem je výrobek s vysokou vnitřní i venkovní odolností.

■ **MPM-Quality v.o.s.** – Náramkové hodinky a hodiny Prim jsou neustále testovány a vylepšovány a určují trendy v oboru. Mezi zákazníky patří významné osobnosti, sportovci, celebrity a množství spokojených klientů z řad široké veřejnosti.

■ **1. VOX a.s.** – služba Vzdělávání dospělých. Společnost nabízí veřejně i zakázkově vzdělávací akce v oblastech daní, účetnictví, mezinárodních účetních standardů, mezd, personalistiky, pracovníprávních předpisů, práva a dále také realizuje ekonomické a finanční vzdělávání či vzdělávací kurzy pro neziskovou sféru.

## Ti, kdo vytvářejí trendy

Laureáti personálních ocenění jsou podle předsedkyně ČSJ Eleny Stibůrkové pečlivě vybíráni a důsledně hodnoceni. Jde o jedince, kteří svým přístupem ke kvalitě překračují hranice oboru, a svou aktivitou tak obohacují celou komunitu odborné veřejnosti. „Oceněné osobnosti nám svým odhodláním a celoživotním zapojením do odborné problematiky ukazují cestu. Jsou to lidé, kteří tvoří určitý trend, o kvalitě uvažují neotřele a vždy nacházejí prostor pro to, jak ji proposit s každodenní praxí, jsou lídry ve svém oboru,“ upozornila Elena Stibůrková.

## Manažer kvality roku

**Manažerem kvality pro rok 2023 se stala Markéta Tomek.** Zastává pozici vedoucí oddělení řízení kvality ve společnosti Drylock Technologies s.r.o. Má zásadní podíl na realizaci procesů řízení kvality, zajišťuje interní i externí audity systémů řízení kvality, včetně velkého množství specifických auditů vyžádaných zákazníky. Markéta Tomek věnuje čas a úsilí i svému dalšímu sebezoděávání a odbornému růstu v oblasti kvality. Svou angažovaností nastavuje vysoký etalon pracovního nasazení pro všechny kolegy ve firmě.

**Společnost Drylock Technologies s.r.o.** vyrábí přes deset let v Hrádku nad Nisou dětské plenky a další hygienické potřeby.

Ocenění určené fyzickým osobám si klade za cíl ohodnotit výsledky manažerů kvality, veřejně je prezentovat, a poskytnout tak následovním příklad dalším odborníkům na těchto pozicích. Cena Manažer kvality roku je udělována v návaznosti na mezinárodní cenu European Quality Leader vyhlášenou Evropskou organizací pro kvalitu.

## Cena Anežky Žaludové

**Držitelkou ceny byla vyhlášena Anna Mládková,** dlouholetá spolupracovnice a členka České společnosti pro jakost. Anna Mládková napomáhá v rozvoji ČSJ v oblasti aplikace matematicko-statistických metod (teorie spolehlivosti a její uplatnění v praxi) a v oblasti ochrany životního prostředí. Je garantem oborů personální certifikace zaměřených na kvalitu – QM, QA, QT, LQA. Působí jako manažerka kvality a poradce v oblasti QMS. S Anežkou Žaludovou měla možnost spolupracovat celých deset let při analýze poruchovosti výrobků ČKD.

## Cena Františka Egermayera

Cena je udělována studentům, kteří píšou svoje odborné práce v oblasti kvality a systémů řízení, systémů ochrany životního prostředí, systémů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i v oblasti společenské odpovědnosti a udržitelného rozvoje.

## Vítězi kategorií se stali:

**Kategorie Odborné práce na středních a vysokých školách:**

**Poster** – Petr Vaněk z Technické univerzity v Liberci za poster na téma Zvýšení kvality pomocí robotické procesní automatizace. Práce vznikla pod vedením Ing. Evy Šírové, Ph.D.

**Podcast** – Libuše Šimáčková a Jana Navrátilová z Technické univerzity v Liberci za podcast na téma Jakost ve výrobě Křišťálové údolí v Kamenickém Šenově. Podcast vznikl pod vedením Ing. Evy Šírové, Ph.D.

**Kategorie Bakalářská práce** – Barbora Suchá z Vysoké školy báňské za práci Analýza systému měření rozměru vybraného výrobku. Vedoucím práce byl prof. Ing. Jiří Plura, CSc.

**Kategorie Diplomová práce** – Albert Caban z Českého vysokého učení technického za práci Modelování ekonomicko-energetického potenciálu technologie V2G v dynamicky proměnlivém prostředí. Vedoucí práce byla Ing. Barbora Stieberová, Ph.D.

**Kategorie Dizertační práce** – Jan Slavík z Vysokého učení technického v Brně za práci Kritické parametry úspěšnosti CSR zaměřené na interní stakeholdery při řízení výrobního podniku v době digitalizace průmyslu. Vedoucí práce byla doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA. (tz)

# Oficiální výsledky ankety Český výrobek roku 2023



Hlasovalo se ve třech soutěžích:

- Potravinářské výrobky
- Nepotravinářské výrobky
- Anketa na Facebooku

V každé soutěži jsou výrobky dále rozděleny podle jednotlivých kategorií. Vzhledem k tomu, že v Anketě na Facebooku jsou zahrnuty stejné výrobky z potravinářské i nepotravinářské soutěže, je možné že výrobek získá dvě ocenění.

## Český výrobek je již 18 let značkou důvěry

Označení Český výrobek pomáhá výrobcům i spotřebitelům. Výrobci s tímto prestižním oceněním prodají více, protože zákazníci mají jistotu, že si kupují výrobek, kterému mohou důvěřovat. Navíc jim značka pomáhá k lepší orientaci, protože je srozumitelná, výrazná a nezměnitelná.

Potravinářské výrobky hodnotila komise zástupců českých výrobců a zákazníků 6. října 2023 v Bzenci v parametrech chuť, vůně, vzhled. **Absolutním vítězem této kategorie je na základě uděleného počtu bodů: Marinovaný bůček od výrobce Řeznictví Žabčák**

Nepotravinářské výrobky hodnotili zástupci českých výrobců podle jednotlivých parametrů a vzhledu. **Absolutním vítězem této kategorie jsou Speciální kočárky od výrobce Benecykl.**

Hlasování na Facebooku se mohli zúčastnit uživatelé Facebooku, kteří v období od 15. 9. do 17. 10. 2023 dávali hlasy (To se mi líbí) nominovaným výrobkům. **Absolutním vítězem této kategorie jsou dva výherci se stejným počtem dosažených bodů: Bertyčky Jalapeño od společnosti Tyčinky s.r.o. a Remal Expert, Barvy a laky Teluria s.r.o.**

## Výsledky ankety po jednotlivých kategoriích:

### Potravinářské výrobky

#### ■ Kategorie Maso a masné výrobky

- **Bronzová medaile:** Pastrami, Šindelář & syn
- **Stříbrná medaile:** Šunka nejvyšší jakosti, Řeznictví Žabčák
- **Zlatá medaile:** Marinovaný bůček, Řeznictví Žabčák

#### ■ Kategorie Pekárenské výrobky

- **Bronzová medaile:** Rohlík nopolový, Bakery Anna s.r.o.
- **Stříbrná medaile:** Bertyčky s medvědí česnekem, Tyčinky s.r.o.,
- **Zlatá medaile:** Chléb kvasový, pšenično žitný, Bakery Anna s.r.o.

#### ■ Kategorie Sýry

- **Bronzová medaile:** Moravský výběrový sýr Deluxe, Rols Lešany
- **Stříbrná medaile:** Záhorský poloostěpek uzený, Syrmex
- **Zlatá medaile:** Sýrové kostičky ochucené kořením Carioca, Rols Lešany

#### ■ Kategorie Ostatní

- **Bronzová medaile:** Ocet jablečný 1 l, Burg Ocet s.r.o.
- **Stříbrná medaile:** Ocet lihový 1 l, Burg Ocet s.r.o.
- **Zlatá medaile:** Müller Thurgau 2020 mo-

ravské zemské víno polosladké, Bzenecké rodinné vinařství s.r.o.

### Nepotravinářské výrobky

#### ■ Kategorie Nábytek

- **Bronzová medaile:** Regál VARIMO s plastovými boxy, E-regály
- **Stříbrná medaile:** Elektronicky uzamykatelné boxy, Alfa 3 s.r.o.
- **Zlatá medaile:** Off-grid balíkové doručovací stanice, Alfa 3 s.r.o.

#### ■ Kategorie Textilní výrobky

- **Bronzová medaile:** Kapsová plenka, Bamboolik
- **Stříbrná medaile:** Košile s potiskem, Jiřina Tauchmanová
- **Zlatá medaile:** Menstruační kalhotky Repetky, Repetky s.r.o.

#### ■ Kategorie Papírenské výrobky

- **Bronzová medaile:** Fakt velká Dino omalovánka, Baloušek, s.r.o.
- **Stříbrná medaile:** Desková hra: Jak dobře to u nás znáš, FoxGames
- **Zlatá medaile:** Desková hra: Cesta životem, FoxGames

#### ■ Kategorie Drogistické, veterinární a PET výrobky

- **Bronzová medaile:** Stelivo pro zakrslé králíčky a drobné hlodavce, Tommi s.r.o.
- **Stříbrná medaile:** Remal Expert, Barvy a laky Teluria s.r.o.
- **Zlatá medaile:** TraumaPet ophtal Ag –

oční kapky s nanostříbrem, Nanocomplex s.r.o.,

#### ■ Kategorie Ostatní

- **Bronzová medaile:** Zvonkové tablo Czechphone: design FlatLine, Elektro – Fa. Pavelek
- **Stříbrná medaile:** Menstruační kalíšek Ocean, Yuuki
- **Zlatá medaile:** Speciální kočárky, Benecykl s.r.o.

### Hlasování na Facebooku

#### ■ Kategorie Potravinářské výrobky

- **Bronzová medaile:** Žabčíkova klobása, Řeznictví Žabčák
- **Stříbrná medaile:** Bertyčky s medvědí česnekem, Tyčinky s.r.o.
- **Zlatá medaile:** Bertyčky Jalapeño, Tyčinky s.r.o.

#### ■ Kategorie Nepotravinářské výrobky

- **Bronzová medaile:** Kapsová plenka, Bamboolik; TraumaPet ophtal Ag – oční kapky s nanostříbrem, Nanocomplex s.r.o.,
- **Stříbrná medaile:** Speciální kočárky, Benecykl s.r.o.
- **Zlatá medaile:** Remal Expert, Barvy a laky Teluria s.r.o.

Oceněným výhercům gratulujeme a zákazníkům děkujeme za podporu českých výrobků.  
za Český výrobek s.r.o.  
Ing. Leo Kolečkář, jednatel společnosti  
www.czyvrobek.cz



Pastrami, Šindelář & syn



Off-grid balíkové doručovací stanice, Alfa 3 s.r.o.

## Středoškoláci v Česku – pracují minimálně, ale hýří aktivitami

**Vyplatí se pracovat už na střední škole? Mezi mladými Evropany je to běžná praxe, v Česku rarita. Podle vzdělávací organizace Junior Achievement Czech (JA Czech) je mnohdy přínosnější být aktivní ve studentských programech, účastnit se soutěží nebo se pustit do vlastního projektu.**

Česko figuruje v zaměstnání studentů na chvostu tabulky evropských zemí. Ve věku 15–29 let si během formálního vzdělávání přivydělává 8,4 % Čechů, to je třikrát méně, než činí evropský průměr (25 %). Nejvyšší podíl mladých lidí zaměstnaných při studiu mají podle údajů Eurostatu v Nizozemsku (73 %), Dánsku (52 %) a Německu (45 %). Naopak nejnižší podíly vykazovalo Rumunsko (2 %), Slovensko (5 %) a Maďarsko (6 %). „Dynamika přechodu mladých lidí ze škol na pracovní trh se v jednotlivých zemích EU výrazně liší. Rozdíly jsou dány národními vzdělávacími systémy, dostupností odborné přípravy, charakteristikou trhu práce i kulturními faktory. V Česku je obvyklé, že se středoškoláci věnují výhradně studiu a zaměstnání hledají až po maturitě či vyučení, případně

na vysoké škole, kde je studijní rozvrh flexibilnější. Rodiny po středoškolácích chtějí, aby hlavně dokončili vzdělání, a firmy jejich zaměstnání stále považují za riskantní,“ uvedl Martin Smrž, ředitel JA Czech.

Na druhou stranu podle průzkumu Eurostudent VII za období 2017–2020 má Česká republika téměř nejvíce pracujících vysokoškoláků v EU – v prezenční formě studia potvrdilo pravidelný výdělek 70 % studentů, v kombinované formě studia až 95 % respondentů. „Maturita je v Česku mezníkem, který odděluje dvě naprosto odlišné skupiny studentů – středoškoláky, kteří jsou absolutně závislí na podpoře rodičů a nepracují téměř vůbec, a vysokoškoláky, z nichž zůstává mimo pracovní trh pouhých 7 %. To už je úplně jiný příběh – u vysokoškoláků rodiče příjmy vítají a zaměstnavatelé o studenty různých oborů velmi stojí,“ podotkl Martin Smrž.

Otázkou je, jak jsou mladí Češi po střední škole na zaměstnání připraveni, zda si troufnou vybrat práci v rámci svého profesního rozvoje, nebo poptávají jen brigádnické pozice mimo svůj obor. „Osobně si nemyslím, že by si děti na střední měly přivydělávat během školního roku. Čas mohou využít k poznávání světa práce i ji-

nak. Současný středoškolák se může přihlásit do řady podnikatelských soutěží, sledovat webináře, navštěvovat konference, účastnit se různých studentských iniciativ, dnů u vtipovaného zaměstnavatele (Explore & Connect), a tím rozvíjet své osobní portfolio realizovaných aktivit a úspěchů. Zmíněné akce mají pro budoucí uplatnění středoškoláka minimálně stejný přínos, ne-li větší než občasný přivýdělek,“ zmínil Martin Smrž.

Nejvyšší zaměstnanost středoškolských studentů je tradičně v oborech, kde chybí nejméně pracovníků. „ICT Firmy se na studenty přímo zaměřují, je jednodušší si kvalitního pracovníka vychovat, než ho později přetahovat odjinud. Na 70 % našich studentů chodí pracovat do firem, má živnostenský list nebo buduje své vlastní projekty. Je dobře, že získávají zkušenosti z podnikatelské činnosti, ale skloubit vše se studiem je náročné. Určité výhody to má i pro školu, protože mnoho absolventů s úspěšnými firmami nám pak posílá nabídky práce pro současné studenty, a někteří se i vrátí jako učitelé odborných předmětů,“ nastíhl Martin Vodička, ředitel Soukromé střední školy výpočetní techniky (SSŠVT). Její student, 19letý Petr Hof-

man, podniká už dva roky. Během studia informačních technologií se jako OSVČ věnuje výrobě webových stránek a o klienty nemá nouzi. Všechny náležitosti kolem podnikání si zjišťoval sám. Potřebné sebevědomí mu dodal praktický předmět ve škole, kdy si zkusil spravovat fiktivní byznys, a také vítězství ve finále programu Soutěž & Podnikání.

Nyní pracuje na několika vlastních startupech a s dalším středoškolákem Stanislavem Khvedynichem organizuje projekt ENT talk, zaměřený na stejně aktivní vrstevníky. „Pomáháme studentům, jako jsme byli my – co chtějí podnikat, ale neví jak. Od jara jsme uspořádali čtyři bezplatné konference, každou s účastí 100+, a jen za poslední dva měsíce se nám zvedl počet sledujících na Instagramu o 42 %. Tvoříme nyní největší skupinu středoškoláků se zájmem o business. Podobné akce v Česku totiž dosud cílily na studenty vysokých škol nebo lidí, co už nějaký svůj startup mají, pro mladší a úplně začátečníky tu nic nebylo. Účastníci našich akcí si odnášejí kontakty z mnoha segmentů, motivaci a také přesvědčení nenechat vlastní budoucnost jen na své škole,“ popsal letošního maturant Petr Hofman. (tz)

# Kdo uspěl v národním kole Quality Innovation Award v roce 2023



V národním kole Mezinárodní ceny inovací Quality Innovation Award byly oceněny projekty ze strojírenství, oblasti gastronomie nebo environmentu, projekty již realizované i ty, které mají potenciál teprve se uplatnit.

V národním kole soutěže Quality Innovation Award zvítězily projekty velkých firem, mikro-podniků a startupů i ty, které mají potenciál uplatnit se v praxi. Komisi odborníků v čele mezinárodní soutěže tvoří i zástupci České společnosti pro jakost. Firmy a organizace veřejného sektoru mají v soutěži možnost porovnat své inovace z mezinárodního pohledu. Hodnocena je míra novosti z globálního pohledu a použitelnost v praxi, účinnost a orientace na zákazníka. V České republice je národním zástupcem ceny Česká společnost pro jakost a partnerem ocenění Asociace inovačního podnikání ČR.

Vítězem národního kola v kategorii Velké podniky se stala společnost ŠMT a.s., jejíž hlavní činností je výroba a montáž těžkých horizon-

tálních frézovacích a vyvrtávacích strojů. Oceněnou inovací je Samopojízdná kabina s novým pohonem svislého posuvu, která je využívána náročnými zákazníky u velkých obráběcích strojů. Její pomocí se obsluha dokáže lépe přiblížit místu obrábění a kontrolovat jeho průběh.

Další v pořadí se v kategorii Velkých podniků umístila První brněnská strojírna Velká Bíteš, a.s., která uspěla s projektem Inovace technologií přesného lití nových typů odlitků žárových částí leteckých motorů a turbodmychadel. Ve firmě byly vyvinuty, provozně ověřeny, a do sériové výroby zavedeny nové technologie přesného lití odlitků leteckých motorů a vysoce náročných odlitků turbodmychadel nové generace ze superslitin na bázi niklu.

Vítězem národního kola soutěže v oblasti Mikropodniků a startupů se stala společnost AS 2031 s.r.o. s inovací Biodynamická žárovka Vitae Den. Vitae Den je žárovka, která umožňuje svícení v souladu s cirkadiánními rytmy. Disponuje totiž třemi různými módy (druhy světla), každý pro jinou denní dobu (den, večer, noc), a podporuje tak přirozené fungování or-



Na chvíli slávy se pěkně vzpomíná...

ganizmu. Evolučně jsme navyklí na střídání dne a noci, resp. na spektrální složení světla, které nám dává signál, v jaké části dne se nacházíme, a tedy jaké procesy mají v těle probíhat. Jedinečnost žárovky Vitae Den je v tom, že každý mód obsahuje světlo s jiným spektrálním složením. Žárovku navrhl a nechal patentovat Hynek Medřický a vyrábí se v Česku.

První místo v kategorii Potenciální inovace získala společnost KOLIMAX spol. s r.o. za inovaci: Oboustranná varná deska. Inovací je

v tomto případě chytrá varná deska, která plní funkci oboustranného vařiče s dvěma různými principy úprav potravin (vaření a grilování). V současné době mají domácnosti k dispozici řadu spotřebičů, které umožňují odlišnou přípravu potravin než běžná varná deska nebo sporák. Jmenovat lze palačinkovač nebo gril. Vznikají tak vyšší nároky na kapacitu úložných prostor a elektronika zabírá další místo na kuchyňské desce. Vědomí skutečnosti, že by mohla varná deska disponovat další varnou plochou, která by se zpřístupnila jejím otočením o 180 stupňů, se stalo nosnou myšlenkou inovace. Romana Hofmanová, výkonná ředitelka České společnosti pro jakost, k vyhlášeným cenám dodala: „I tento rok jsme svědky toho, že se české firmy nebojí inovovat a jsou na špičce především v oblasti prakticky využitelných inovací. Věřím, že vybraní národní vítězové uspějí i v mezinárodním kole soutěže Quality Innovation Award, stejně jako uspěly české firmy v předchozích ročnících. Výsledky mezinárodního kola budeme znát v únoru následujícího roku.“ (tz)

## Chystá se druhý ročník úspěšného festivalu Makro Czech Gastro Fest

Druhý ročník velkolepého festivalu Makro Czech Gastro Fest se bude opět konat ve výjimečných prostorách pražského O2 universa v termínu od 12. do 13. dubna 2024 a ponese slogan „Žijeme gastronomií“. Festival toho nejlepšího, co může české pohostinství nabídnout, opět uspořádá velkoobchod makro ČR, díky kterému se spojí jedny z nejlepších osobností renomované gastro scény v čele se Zdeňkem Pohlreichem. Rádi se podělí o své zkušenosti. Návštěvníky zase nadchnou čtyři patra plná kuchařských a barmanských show, otevřený makro market s mnoha ochutnávkami a spoustou inspirace.

Makro Czech Gastro Fest 2 bude opět nezapomenutelnou akcí, která chce dostat do české gastronomie nový příval energie. Během dvou dnů získá pestrá škála návštěvníků – od majitelů restaurací, šéfkuchařů, dodavatelů až po zástupce profesních sdružení a gastronomii podporujících institucí – mnoho praktických informací a tipů, ochutná skvělé jídlo a pití a bude svědky množství různých show. Prostor O2 universa nabídne příjemné zázemí pro vzájemné sdílení zkušeností, informací o nejnovějších

trendech, ochutnávkami a networking. Zatímco úvodní den festivalu bude vyhrazen zejména profesionálům z oblasti gastronomie, v sobotu si na své přijde také široká veřejnost.

„Gastronomie je nedílnou součástí kultury každé země a v České republice tomu není jinak. V gastronomii můžeme stavět na tradicích, ale také experimentovat. Díky gastronomii každý z nás zažíváme příjemné chvíle a my v makro máme podporu gastronomie jako poslání. Věřím, že Makro Czech Gastro Fest 2 bude opět je-

dinečnou platformou, která má sílu pohnout s kvalitou české gastronomie. Na projektu s námi spolupracují významné osobnosti české gastronomie, vycházející hvězdy tohoto oboru, instituce, asociace a dodavatelé,“ dodává vedoucí projektu a marketingová ředitelka makro ČR Lenka Slezáková.

Ačkoliv se v tomto ročníku festivalu nebude konat soutěž Bocuse d'Or, o adrenalinové soutěžní okamžiky nebude nouze. Novinky vám naservírují přímo ti nejlepší, podělí se o ně renomované osobnosti tuzemské gastro scény v čele se Zdeňkem Pohlreichem, který se stal ambasadorem festivalu.

„Makro Czech Gastro Fest 2 je skvělou příležitostí pro gastronomickou scénu, která přináší novou energii do naší kuchyně. Loňský ročník byl velmi úspěšný a věřím, že druhý ročník bude ještě výraznější. Jsem hrdý, že mohu být ambasadorem, a věřím, že se festival dále

rozroste a přinese ještě více inspirace a nadšení pro gastronomii. Pokud jste vášniví milovníci jídla, rozhodně si nenechte ujít tento festival v polovině dubna,“ řekl český šéfkuchař, podnikatel a gastronom Zdeňk Pohlreich, ambasadore festivalu Makro Czech Gastro Fest.

Pro všechny návštěvníky bude tentokrát zpřístupněna i hlavní plocha, kde proběhne unikátní „makro market“. Zde v rámci otevřené kuchyně, kuchařských show a ochutnávek, bude možné zažít koncept „listen, watch, taste“. Návštěvníci budou mít neopakovatelnou možnost volného pohybu po celé ploše, a navíc vnímat a vstřebávat novinky skoro všemi smysly. Zapojí se sluch, zrak i chuť. Dozvědí se také spoustu přínosných zajímavostí o digitalizaci gastronomie, mezinárodní kuchyni, možnostech hotelových řešení, institucionální stravitelství a fast-foodových konceptech. Otevřené budou opět i pop-up restaurace. (tz)

INZERCE

**KOOPERATIVA**  
Kooperativa, v.o.d. Uhlířské Janovice

**Designové stožáry pro veřejné osvětlení**

www.lightpole.design  
www.kooperativa-vod.cz

# Členové AČPM stále rostou: loni zprostředkovali pojistné převyšující 34 miliard korun



**Objem pojistného, které pro své převážně firemní klienty v roce 2022 zprostředkovaly makléřské společnosti sdružené v Asociaci českých pojišťovacích makléřů, stoupl na 34,47 miliardy korun, což je o 7,2 % více ve srovnání s rokem 2021. Neživotní pojištění jako tradiční doména pojišťovacích makléřů tvořilo plných 93 % z tohoto úctyhodného výkonu.**

AČPM počítá mezi své členy jak velké společnosti s ročním zprostředkovaným pojistným přesahujícím miliardy korun, tak i střední až malé ma-

kléřské firmy (seznam členů je k dispozici na [www.acpm.cz](http://www.acpm.cz)). Pokračující koncentraci českého makléřského trhu demonstruje skutečnost, že deset největších členů Asociace se na celkovém výsledku za rok 2022 podílí celými čtyřmi pětinami. Stejně jako v předchozích letech se mezi Top 5 pojišťoven, s nimiž členové AČPM nejvíce spolupracují, probíjeli tito pojišťovatelé: Generali Česká pojišťovna, Kooperativa, Allianz, Česká podnikatelská pojišťovna a ČSOB pojišťovna. V roce 2022 poskytovali členové AČPM své služby klientům téměř v tisícovce kanceláří a zastoupení po celé republice, celkem zaměstnávali na 2000 osob a spolupracovali s více než 2500 vázanými zástupci registrovanými podle zákona o distribuci pojištění a zajištění (ZDPZ

č. 170/2018 Sb.). Jak připomíná předseda AČPM Ivan Špirakus, za skvělou bilanci členů Asociace stojí v první řadě vysoká kvalita jejich služeb poskytovaných nejen firemnímu sektoru, ale i jednotlivým občanům, ať už jde o komplexní identifikaci rizik a nezávislý návrh pojistného krytí, včetně výběru nevhodnějšího pojistitele, či o odbornou podporu při správě pojistky a vypořádávání případných pojistných škod. „Mám velkou radost, že naši členové, jako nedílná součást pojistného trhu, představují pro své klienty jednu z mála jistot v současné chaotické době. A hlavně že zvládají plnit své stále rostoucí povinnosti vůči orgánům regulace a dohledu, aniž by úroveň jejich služeb utrpěla – často je k tomu potřeba mimořádného úsilí,“ dodal Ivan Špirakus.

Asociace českých pojišťovacích makléřů byla založena v roce 1994 z iniciativy českých poboček mezinárodních makléřských firem. Asociace se podílí na tvorbě zákonů, prosazuje profesní etiku, stará se o vzdělávání makléřů a navazuje mezinárodní kontakty – celých 25 let je součástí Evropské federace pojišťovacích zprostředkovatelů (BIPAR).

AČPM má 80 členů, jejichž výkony pokrývají většinu makléřského trhu v ČR. AČPM rovněž iniciovala a organizuje prestižní odbornou anketu pojišťovacích makléřů Pojišťovna roku. Již 22. ročník této ankety se uskutečnil letos v květnu (bližší informace, včetně videotéky a fotogalerie, jsou k dispozici na [www.pojistovnaroku.cz](http://www.pojistovnaroku.cz)). (tz) ■■■

## Firmy jsou ve svých investičních plánech nadále opatrné, vyhlížejí oživení hospodářství

**Firmy mírně přehodnotily své investiční plány a do konce roku chtějí investovat do strojů, zařízení a budov přibližně stejně jako v první polovině letošního roku. Pozitivní zprávou také je, že klesl počet těch, které avizovaly snížení svých rozpočtů na investice, vyplývá ze šetření Hospodářské komory mezi firmami.**

„To naznačuje, že podniky vyhlížejí oživení hospodářství, nicméně ve zvyšování výdajů jsou nadále opatrné. Podnikatelé zatím nehrýjí optimismem, naplňuje se tak naše jarní predikce, podle které oživení ekonomiky bude stát na křehkých základech. Investice podnikatelů do energetických úspor, výrobních zařízení a technologií dodají nový impulz ekonomice patrně až v příštím roce. Nicméně firmy budou na investice potřebovat peníze. Doufáme proto, že centrální banka již brzy přistoupí k prvnímu snížení úrokových sazeb, a zlevní tím firmám bankovní úvěry,“ uvedl prezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček. Zejména středně velké podniky oznámily, že ještě v tomto pololetí zvýší rozsah investic. V této velikostní kategorii je takových firem zhruba čtvrtina.

Hospodářská komora předpokládá, že na výsledný investiční apetit firem v roce 2024 a 2025 bude mít na jedné straně tlumící vliv snaha vlády o konsolidaci veřejných financí, zahrnující zvýšení daňového zatížení a úspory na výdajové straně státního rozpočtu, a na druhé straně zamýšlené motivační kroky státu k rozvoji strategické infrastruktury, který se neobejde bez významného zapojení soukromých investorů.

Růst, nebo pokles firemních investic jsou důležitým indikátorem očekávání hospodářské situace, když firmy investují za účelem rozšíření a modernizace výrobních kapacit. Pořízením nových výkonnějších strojů a zařízení firmy zvyšují produktivitu práce, což se zpravidla projevuje s ročním zpožděním. Podle analytiků mají nejvýraznější efekt investice do strojů a zařízení. Kvantitativně menší, nicméně stále důležitý vliv mají investice do budov a staveb. Pokud je v typické firmě zpracovatelského průmyslu investováno 1000 Kč na přepočteného zaměstnance do strojů a zařízení, dojde následující rok v průměru ke zvýšení jeho produktivity práce o 1050 Kč. Stejně velká investice do budov a staveb pak

zvýší budoucí roční produktivitu o 730 Kč, vyplývá např. z analýz centrální banky.

Data Hospodářské komory také naznačují, že firmy v prvním pololetí investovaly do strojů, zařízení a budov méně, než plánovaly ještě na začátku letošního roku. Zatímco pětina středně velkých firem rozsah investic zvyšovala, velké podniky se naopak uchylovaly ke snížení investic. „Rozdíl v očekávaném a reálném vývoji investic lze přičítat pozvolnějšímu oživení české ekonomiky, než firmy předpokládaly. Na tom se do určité míry mohl podepsat také slabší vývoj v eurozóně, a především v Německu,“ vysvětlil analytik Hospodářské komory Roman Renda.

V odvětvovém členění poklesly investice nejvíce ve zpracovatelském průmyslu. To může souviset s hlubokým propadem spotřeby domácností. Hospodářská komora dlouhodobě upozorňuje, že česká ekonomika generuje nízkou přidanou hodnotu. V mezinárodních srovnáních je vytvořená přidaná hodnota jedna z nejnižších v celé EU, Česku patří dokonce až 24. příčka z 27 států.

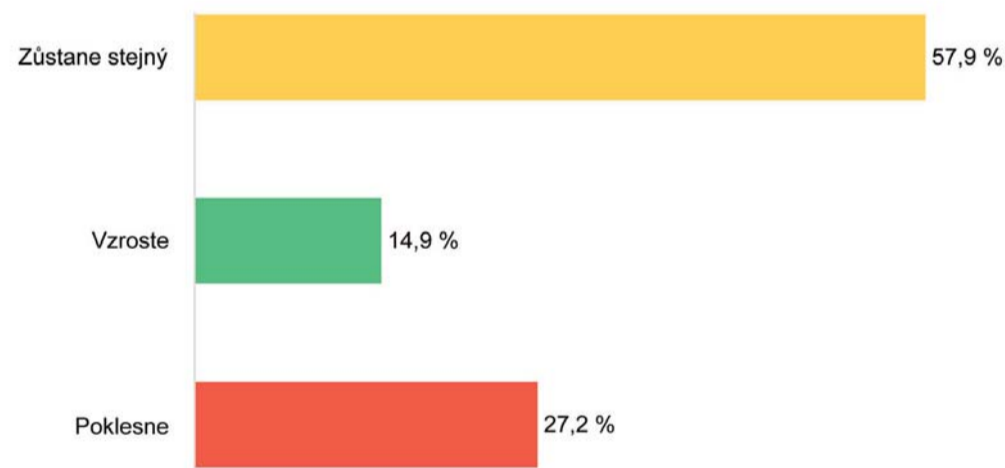
Pro přesun k produkci s vyšší přidanou hodnotou bude důležitá právě investiční a inovační činnost jak ze strany státu, tak i soukromého sektoru. Vedle strategických investic do energetické, dopravní, datové a další infrastruktury zásadní roli sehraje investice do vědy, výzkumu a vzdělávání.

Také v ukazateli firemních investic do výzkumu ale Česko výrazně předstihují sousední Německo a Rakousko. Ačkoliv v roce 2021 dosáhly výdaje českých firem na výzkum a vývoj v poměru k HDP nejvyšší úroveň za celé sledované období (1,25 % HDP), přesto se jejich hodnota stále nachází pod průměrem EU, který činí bezmála 1,5 % HDP.

Dobrym příkladem rostoucích investičních výdajů v businessu je Polsko. Ještě v roce 2010 polské firmy investovaly nejméně ze zemí Visehradské čtyřky (0,19 % HDP). V následujících letech nicméně docházelo k výraznému nárůstu investic do výzkumu a vývoje (0,91 % HDP v roce 2021), což může být jedním z faktorů růstu polské produktivity práce a HDP na obyvatele v poslední době.

Do šetření Hospodářské komory k plánovaným investicím se zapojilo přes 400 podniků ze všech regionů České republiky. (tz)

**Očekávaný rozsah investic firem v druhém pololetí roku 2023 ve srovnání s pololetím předchozím**



## Třetina Čechů nemá pojištěnou domácnost, jen loni kvůli tomu přišli o půl miliardy

**V roce 2022 došlo ke 116 000 nečekaných majetkových událostí v domácnostech, jen odhadem necelé dvě třetiny ale byly pojištěny. Češi tak na pojistném plnění přišli o 550 milionů korun. Za deset let Češi stály nepojištěné domácnosti 6,8 miliardy korun. Vyplývá to z aktuální analýzy České asociace pojišťoven.**

Statistiky za rok 2022 hovoří o 916 miliónech korun vyplacených na pojistném plnění za škodní události v domácnosti. Z porovnání celkového počtu domácností a počtu pojištěných domácností se ale odhaduje dalších téměř 550 miliónů korun, o které Češi loni přišli tím, že domácnost

pojištěnou neměli. „Odhadovaný počet nepojištěných domácností se v čase snižuje, přesto jich je nepojištěných stále na 1,8 miliónu,“ uvedla Lenka Slabejová, odbornice na neživotní pojištění České asociace pojišťoven. Češi tak podle statistik, ale i podle průzkumů České asociace pojišťoven, nemají pojištěnou přibližně třetinu domácností. Spolu s poklesem nepojištěných domácností pak klesá podíl nepojištěných škod – zatímco v roce 2006 dosahoval odhadovaný podíl nepojištěných událostí 57 % všech pojištěných i nepojištěných událostí, v roce 2022 podíl nepojištěných klesl na stále poměrně vysokých 37 %. Roste ale výše škod. „Vlivem inflace i třeba rozšiřováním vybavení domácností především o spotřebiče vzrostla průměrná ško-

da z 9000 Kč v roce 2006 na loňských více než 12 500 Kč,“ vysvětlil hlavní analytik ČAP Petr Jedlička. „Výplata pojistného plnění z pojištění domácností je přitom velmi rychlá, v řádech několika málo dnů. Škody v domácnosti se dokumentují, a proto lze zpravidla celý proces likvidace události provést online. Pojištěný tak může

<b>počet událostí za deset let</b>	<b>1 382 226</b>
počet pojištěných událostí	724 477
počet nepojištěných událostí	657 749
<b>škoda za deset let</b>	<b>14,3 mld. Kč</b>
škoda z pojištěných událostí	7,5 mld. Kč
škoda z nepojištěných událostí	6,8 mld. Kč

poškozený majetek obratem nechat z pojistného plnění opravit či rovnou vyměnit,“ doplnila Lenka Slabejová.

V posledních deseti letech čelili Češi v průměru 379 událostem denně, z toho 180 z nich nebylo pojištěno. Za dekádu tak na 658 000 událostech přišli o 6,8 miliardy korun, přičemž na každý rok připadá ztráta v rozsahu 500–700 miliónů korun. Podle Petra Jedličky nás nejčastěji postihnou vodovodní škody. „Podle hrubého odhadu se ročně stane asi 35 000 vodovodních škod v domácnostech. S odstupem následují škody z krádeží s přibližně 9300 případy. A s dalším odstupem pak můžeme identifikovat jako příčiny pojistné události vichřice, poškození elektroniky a přepětí.“ (tz)

# Iniciativa ČESKÉ POLE

## za návrat tradičních zemědělských produktů

Iniciativa ČESKÉ POLE vstupuje do druhého roku svojí existence. Na úspěchy s bramborami, česnekem či křenem chce navázat podporou dalších českých zemědělských produktů.

Návrat tradičních českých zemědělských produktů do domácí gastronomie by mohl v roce 2024 dostat ještě větší impulz. Zástupci Iniciativy ČESKÉ POLE, jež v prvním roce svojí existence úspěšně podpořila rozšíření pěstování českých brambor na hranolky, renezanzi řízného tuzemského křenu či produkci původních českých odrůd česneku Bjetin a Slavin, pracují na dalším rozšíření záběru. „Ke stávajícím třem plodinám bychom v následujících letech přidali také produkty živočišného původu – diskutujeme o podpoře chovu jehněčího masa, drůbeží z volného chovu či sladkovodních dravých rybách. Kategorii zeleniny chceme rozšířit o klíčový produkt pro českou gastronomii – cibuli na guláš,“ uvedl vedoucí komunikace makro ČR Martin Čivrný. Právě velkoobchod makro patří spolu s Ministerstvem zemědělství ČR a zástupci zemědělců a gastronomie k zakládajícím členům iniciativy.

S výběrem produktů vhodných pro další rozšíření portfolia iniciativy nově pomáhá Česká zemědělská univerzita, jež se letos na sklonku léta k projektu připojila jako odborný garant v oblasti výzkumu tradičních odrůd a plemen. „Kromě zkušeností a odbornosti našich vědeckých in-

ciativu doplníme také o aktivity studentů, kteří se mohou zapojovat formou soutěžních projektů a ověřit si nabyté znalosti v praxi. Aktivně se budeme podílet rovněž na přípravách akcí na podporu tradičních českých plodin a chovů či na organizování kulatých stolů, jež propojují vědce, státní správu, zemědělce, distributory, prodejce i zástupce gastronomie a zlepšují vzájemné sdílení informací,“ popsala prorektorka pro rozvoj a udržitelnost ČZU Eva Vlková.

Například v případě jehněčího masa, které experti univerzity zařadili do okruhu vytipovaných produktů pro možné rozšíření iniciativy v příštím roce, dosahuje spotřeba v České republice jen 400 gramů na osobu za rok. Většina navíc připadá na domácí chovy. Hluboko pod evropským průměrem je v tuzemsku také konzumace ryb, zejména těch sladkovodních. České rybníkářství se přitom může pyšnit mnoha-setletou historií, jenže rozhodující část produkce v současnosti míří na vývoz. „Chov ryb má vedle zemědělské a podnikatelské funkce také výrazné kulturní a environmentální přesahy. Rybníky mají zásadní význam pro zadržování vody v krajině a pro udržování biodiverzity a nemožou dlouhodobě fungovat bez rybí obsádky. Tradiční výlovy navíc přitahují velkou pozornost veřejnosti a lákají i ty lidi, kteří jinak nemají k venkovu a k zemědělské tradici vztah,“ popsal Lukáš Kalous, proděkan pro kvalitu vzdělávací a tvůrčí činnosti FAPPZ na ČZU a specialista univerzity v oblasti ichtyologie a akvakultury.



Mezi nejrozpracovanější projekty pro budoucí rozšíření záběru iniciativy patří v tuto chvíli drůbeží maso nebo česká cibule vhodná na guláš. O jejich vývoji již zástupci makro ČR začali diskutovat se Zelinářskou unií Čech a Moravy. „Pro české zemědělce a jejich dlouhodobou stabilitu je každá podpora a garance odbytu jejich produkce velmi důležitá. Iniciativa ČESKÉ POLE jde příkladem a ukazuje i dalším účastníkům trhu, že čeští pěstitelé a chovatelé patří co do kvality k evropské špičce. Jejich produkci má smysl nakupovat a nabízet koncovým zákazníkům – jak přímo v domácnostech, tak jako v tomto případě coby součást menu v českých gastronomických provozech,“ sdělil Petr Jílek, vrchní ředitel Sekce ekologického zemědělství, komodit, výzkumu a vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR.

Zástupci Iniciativy ČESKÉ POLE na svém prvním výročním setkání, jež se konalo symbolicky právě na akademické půdě České zemědělské univerzity, shrnuli kromě plánů na rok 2024 také dosavadní úspěchy projektu. Na českých polích se mimo jiné podařilo rozšířit pěstování brambor odrůdy Agria na hranolky. V restauracích, bistrech a provozovnách rychlého občerstvení pak 90tunová sklizeň nahradila hranolky dovážené z Nizozemska. Zájem o ni byl tak velký, že po spuštění podpůrné marketingové kampaně se na pultech makro ČR vyprodala za tři měsíce místo původně očekávaných pěti. Od října je již na pultech velkoobchodu nová, letošní sklizeň.

Také v případě českého křenu z Mělnicka se již vyprodala celá sezónní produkce. Nová sklizeň řízného křenu bude dostupná během několika následujících dnů. Naopak pravý český česnek odrůd Bjetin a Slavin, jež se vyznačují jedinečnou chutí, intenzivní vůní a mimořádnou čerstvostí, je pro spotřebitele stále k dispozici. Sklízel se na konci srpna a do českých restaurací a bister se ho celkově dostane okolo dvou tun. Dosud byl přitom výhradně doménou zahrádkářů a malých pěstitelů, kteří zpravidla úrodu spotřebovali sami nebo prodali ve svém okolí.

Kromě přímé podpory producentů jednotlivých plodin se ČESKÉ POLE zaměřuje také na soustavnou komunikaci výhod a možností tuzemské zemědělské produkce směrem k provozovatelům v gastronomii. Zástupci iniciativy se proto účastnili konferencí, food festivalů a veletrhů, včetně největšího agrosalónu v ČR Země živitelka. Letos také v rámci festivalu Makro Czech Gastro Fest sami uspořádali jedinečný kongres Česká brambora v gastronomii, který měl příznivé ohlasy dokonce až v zámorí.

„Iniciativa ČESKÉ POLE je unikátní v tom, že se zaměřuje na více parametrů zemědělské produkce najednou. Proto do budoucna půjdeme i nadále cestou vytipování konkrétních produktů, u nichž má největší smysl usilovat o jejich návrat na česká pole a české talíře tak, aby to dávalo smysl pro všechny – od zemědělců přes obchodníka až po českou gastronomii a její hosty,“ uzavřel Martin Čivrný. (tz)

www.ceskepole.cz



## Zpětný odběr PET lahví a plechovek zákazníky oslovil

První půlrok fungování pilotního projektu zpětného odběru PET lahví a plechovek ukázal, že čeští zákazníci jsou na budoucí zavedení zálohového systému dobře připraveni. Přestože se vrácení nápojových obalů v úvodní fázi testovalo jen v šesti vybraných prodejnách řetězců Kaufland a Lidl, zákazníci přinesli za sedm měsíců zpět celkem 542 667 obalů. To vše navíc bez přímé motivace penězi. Místo nich lahvovatary vydávají slevové kupony na vybraný sortiment. Úspěšný projekt bude nyní pokračovat druhou vlnou, ve které se počet automatů na zpětný odběr obalů více než zdvojnásobí.

Ačkoli Česko na rozdíl od řady evropských zemí ještě nezavedlo plošný systém zálohování PET lahví a plechovek, počet zpětně odebraných nápojových obalů v prodejnách se už i zde počítá ve statisících. Zasloužil se o to pilotní projekt řetězců Kaufland a Lidl, jehož prostřednictvím si mohou zákazníci už od 23. února ve vybraných prodejnách vyzkoušet další krok k cirkulární ekonomice. „Testovací projekt zpětného odběru PET lahví a plechovek vychá-

zí z principů udržitelnosti, které naše společnost uplatňuje dlouhodobě. Jsme rádi, že se do projektu zapojilo mnoho našich zákazníků. Výsledky první fáze projektu výrazně předčily naše očekávání. Od startu projektu se v prodejnách Kaufland vysbíralo celkem již více než 220 000 kusů obalů. V září jsme přidali další prodejnu v Praze na Vypichu. Na podzim se plánuje rozšíření do Pardubic, Zlína a Karlových Varů,“ popsala tisková mluvčí společnosti Kaufland Renata Maierl.

Ze zákazníků, kteří o projektu vědí, jich zhruba polovina obaly skutečně vrací. Činí tak poměrně často a ve velkém objemu navzdory tomu, že zařízení nevydává peníze, ale kupony se slevou na vybraný sortiment. Například v prodejně Kaufland v pražské Michli lidé vrací při jedné návštěvě v průměru 13 obalů.

Kaufland i Lidl nyní navážou na úspěšnou první fázi projektu navýšením počtu prodejen s instalovanými lahvomaty. Kaufland ke čtyřem stávajícím provozovnam přidá během října a listopadu prodejny v Karlových Varech, Pardubicích a Zlíně. Na tato tři města se nově zaměří i Lidl a navrch osadí zařízením pro zpětný odběr nápojových obalů také pobočku v Ústí nad Labem (Křčínova ul.) a Hradci Králové

(Brněnská). „Od spuštění pilotního projektu na zpětný odběr PET lahví a plechovek se nám v prodejnách Lidl podařilo vysbírat přes 320 000 nápojových obalů. Výsledky dokazují, že jsou naši zákazníci zálohovému systému nakloněni a že jim otázka udržitelnosti není lhostejná. Proto nás velice těší, že si nově budou moci vyzkoušet zpětný odběr nápojových obalů i naši zákazníci v Karlových Varech, Pardubicích, Hradci Králové, Ústí nad Labem a ve Zlíně.“



ně,“ sdělila tisková mluvčí společnosti Lidl Iveta Barabášová.

Ke konci letošního roku tak bude v prodejnách skupiny Schwarz, kam oba řetězce spadají, v provozu 15 prodejen s těmito lahvomaty. Testovací projekt zpětného odběru PET lahví a plechovek vychází z principů udržitelnosti, které Kaufland i Lidl uplatňují dlouhodobě. Skupina Schwarz se v rámci svojí mezinárodní strategie REset Plastic zavázala, že do roku 2025 sníží množství plastového odpadu nejméně o 20 % a všechny produkty vlastních značek bude nabízet výhradně v obalech z recyklovatelných materiálů. Jen za poslední čtyři roky se jí podařilo snížit množství využitých plastů téměř o 6000 tun.

Vedle toho v České republice pokračuje příprava návrhu zákona o zálohách, který by měl využití dnešního odpadu jako cenného surovinného zdroje zakotvit do právního řádu a legislativně umožnit plošné zálohování PET lahví a plechovek.

Průzkumy řetězců Kaufland a Lidl ukazují, že zákazníci by v otázce výše zálohy byli nejčastěji pro částku 3 Kč za PET lahev či plechovku, tedy stejnou výši, jakou jsou dnes zálohované pивní lahve. (tz)

# Vyplatí se nakupovat dluhopisy, pokud směřujeme do recese?

Je překvapivé, kolik je u nás optimistů, kteří po letošní recesi čekají automatický růst. Za pravdu jim dávají statistiky od státních úřadů či MMF. Jenže v Americe už zaznívají hlasy, že koncem roku 2024 přijde do největší ekonomiky světa recese a – jak známe z poslední zkušenosti – recese se umí rychle dostat přes oceán.

O recesi přitom nemluví já, ale Michael Harnett z Bank of America, který tvrdí, že vyšší úrokové sazby udusí americkou ekonomiku. V tu chvíli začnou výnosy amerických dluhopisů klesat a cena prudce vzroste, proto Michael Harnett tvrdí, že v první polovině roku 2024 by měly být nejvýkonnější třídou aktiv. Možná si říkáte, že je to jen jeden hlas z mnoha nebo že není tak dobrým ekonomem. Mýlit se samozřejmě může, ale Michael Harnett zastupuje druhou největší banku v USA. Pokud se Harnettova prognóza naplní, půjde o skvělý a logicky znějící kšeft. Stále od více lidí slyším, že se chystají nakupovat americké dluhopisy. Stávající ceny dluhopisů jsou totiž nejnižší od roku 2007.

## Jak to je v ČR

U nás to je podobné, ale očekávání snížení úrokových sazeb se v dluhopisech již projevilo. Ceny dluhopisů už rostou, protože byly oprav-

du nízké. V ČR zatím nikdo nepřišel s tím, že by měla přijít recese. I s malým růstem ekonomiky však bude centrální banka snižovat úrokové sazby. Většina trhu očekává, že k tomu ČNB přistoupí krátce před Vánoci. S tím souhlasím. Rozpory panují jen v tom, zda hned napoprvé sníží své úrokové sazby o půl procentního bodu, nebo jen o čtvrt. Pokud centrální banka sníží sazby, uvidíme v ČR stejnou situaci jako v Americe. Mělo by to platit jak pro státní, tak pro korporátní dluhopisy. U těch korporátních je však dluhopis často málo likvidní, a obvykle je třeba ho držet až do splatnosti. To není nic špatného. Dluhopisy, které mají kupon vázaný na PRIBOR, zaznamenají jeho pokles. Jejich výnos tedy bude férový, ale nikterak zázračný. Ti, kteří však drží pevný kupon, mají v portfoliu zlaté vejce. Tento dluhopis ponese vysoký kupon i v době, kdy ostatní budou mít jen nízký.

## Podnikové dluhopisy

S korporátním dluhopisem se pochopitelně pojí rizika. Nedávný průzkum agentury Ipsos pro společnost Bondster zjistil, že 16 % respondentů ztratilo vloni na firemních dluhopisech peníze. To mi přijde jako přehnaně vysoké číslo, protože naše statistiky říkají něco jiného.

Avšak pokud hodně lidí investuje do jedné špatné emise, můžeme se na oněch 16 % dostat.



foto Pixabay

Teoreticky platí, že kdyby tu byla jedna špatná emise se skvělým marketingem, mohl by si takový dluhopis koupit každý. Statistika by poté uváděla, že 100 % lidí přišlo o peníze, ačkoli vedle tohoto špatného dluhopisu vyšlo tisíc jiných, které skončily dobře. Jinými slovy, tvrzení Ipsos není tak špatné, jak na první pohled vypadá. Myslím, že podobně bychom mohli mluvit o akciích. Tam letos hodně lidí také přišlo o peníze, a přitom nikdo neříká, že jsou akcie špatný finanční nástroj.

Tuším, proč tolik prodejců tlačí do klientů a médií, že je dluhopis v principu špatný a nemají ho nakupovat. Mnoho řetězců finančních poradenství má totiž z prodeje dluhopisů malou provizi. Poradcům se proto vyplatí nabízet raději nástroje jiné. Objevuje se také tvrzení, že v roce 2024 bude mít splatnost mnoho dluhopisů v hodnotě mezi 30–35 miliardami, přičemž

problémy se splacením bude mít 10–20 % z nich. Nechápu, kde se toto tvrzení vzalo, ale slyším ho poměrně často. To, že některé dluhopisy nebudou splaceny, je jasné a vyplývá to z rizikovitosti podnikových dluhopisů. To není nástroj pro lidi, kteří nejsou ochotni do rizika jít. Ale i 10 % mi zkrátka a jednoduše přijde moc. Teď jde ještě o to, jak velké emise budou padat. Předpokládám, že to budou hlavně malé emise, takže procento neúspěchu vyskočí, ale objem špatných dluhopisů bude malý. Těžko očekávat, že to budou tři miliardy korun, jak by se z výše uvedených procent mohlo zdát.

Z průzkumu Comfort Finance Group vyplývá, že dnes nabízí 44 % emisí kupony v rozmezí 8–10 % a 18 % emisí nabízí výnosy vyšší než 10 %. Z toho plyne, že když někdo nabízí třeba 15 %, vypadá to podezřele. Těžko lze věřit podnikatelskému příběhu, který je schopný každý rok vydělat pro investory 15 %, a ještě vydělat pro emitenta, aby mu emise stála za to. Jinými slovy, člověk musí být obezřetný a nepodeceňovat varovné signály. Pokud investoval s očekáváním, že každý rok dostane 15 % a ani si nepřečetl business plán emitenta, nejspíše splácí nad výdělkem. Nákup dluhopisu je vhodné předem konzultovat, nebo si alespoň přečíst o emisi nějakou analýzu.

Vladimír Pikora,

hlavní ekonom skupiny Comfort Finance Group

## Důvěra zaměstnanců? K nezaplacení!

Problémy je lepší řešit zavčas. Nebagatelizujme je a nesnažme se je utulát. Dříve nebo později se na každý stejně přijde, nicméně škody, které způsobí na vztazích mezi zaměstnanci i na pověsti celé firmy či organizace, mohou být nenapravitelné. Nemluvě o možných finančních ztrátách či ztrátě důvěryhodnosti. Atmosféra na pracovišti dělá mnohé.

Firemní kultura ovlivňuje chování lidí a zrcadlí jejich skryté názory na to, co považují za správné, či nesprávné. Člověk, který se v práci bojí nebo má pocit, že nenajde pochopení, porozumění či zastání, je z logiky věci méně motivovaný a méně výkonný než jeho spokojený a loajální kolega. Otevřenost – autentičnost – důvěra – to jsou principy, na kterých stavím dlouhodobě svou praxi.

Firmy si mne najímají jako výkonného ředitele pro oblast interim v kombinaci s HR – tedy lidskými zdroji, nebo jako auditora. Mým úkolem je na pracovištích vytvářet loajálnost, pomoci s budováním příjemného, bezpečného a důvěrného prostředí, a v neposlední řadě absolutní synergii a symbiózu s týmem. Což nám



v tomto období koresponduje (od 1. srpna 2023 vstoupil v platnost zákon, podle něhož musí mít firmy a příspěvkové organizace nad 50 osob zaveden vnitřní oznamovací systém) také se zavedením whistleblowingu, kdy whistleblowing není jen o tom být tou osobou, jak si někteří myslí. Má to svá pravidla.

Tato tzv. příslušná osoba, která má status „autorita v compliance“ a patří do top managementu, musí plnit velké množství povinností, kdy tou nejdůležitější je, že zachovává mlčenlivost o oznámeních a oznamovatelích. To znamená, že přístup do evidence a k oznámením má jen tato příslušná osoba – to je tzv. whistleblower.

Správně nastavený whistleblowing proces přispívá k tomu, že se o nevhodném, či přímo protiprávním chování jako první dozvíte vy. Žádná konkurence či média, příslušné úřady nebo policie, nýbrž právě vy jako firma. Díky tomu má management firmy možnost celou záležitost vyřešit, napravit systémové či individuální chyby a snížit riziko pro pozdější odhalení za několik měsíců či let, než by mohlo způsobit daleko větší a komplikovanější potíže.

## Konkurenční výhoda nebo nudná administrativa?

- Nespoléhejte na to, že si vás nikdo nevšimne.
- Řádně a včas zavedený interní whistleblowing systém vám umožní získat informace o rizicích, jako je např. neetické jednání, k němuž ve společnosti dochází, a náležitě na tyto podněty reagovat.

- Snížíte tak pravděpodobnost, že se oznamovatel se svým podnětem obrátí přímo na Ministerstvo spravedlnosti ČR.

- Vnímejte zavedení jako silnější kontrolu nad interními procesy, možnost odhalit nedostatky či slabiny.

- Ujistěte se, že procesy fungují, a firma tak neporušuje žádné předpisy.

Implementace whistleblowingu nemůže být jen na papíře, je skutečně třeba zavést kompletní whistleblowing proces. Je velmi zajímavé, jak se doslova roztrhl pytel s poptávkami na zpracování GDPR, které již v naší republice platí několik let. Firmy rychle žádají zpracovat kompletní GDPR, některé včetně návaznosti na whistleblowing, který je navazující na tuto legislativu.

Jako akreditovaný whistleblower jsem schopna vám zajistit celý proces, od analýzy nedostatku přes návrh řešení a implementaci systému až po prošetření obdržených iniciativ a obvinění a vhodnou identifikaci nápravných opatření. Firmám tím poskytuji služby whistleblowerů – tzv. příslušné osoby, která se bude starat o celou oblast whistleblowingu.

Ing. Simona Myslikovjanová, Ph.D., MBA, MBE, CEO SiMyCo s.r.o.

## Dřevostavby vyšší než čtyři patra půjdou stavět už i v Česku

Výškové stavby ze dřeva jsou v zahraničí stále častějším trendem. Staví se celé čtvrti s dřevěnými bytovými domy, školami, školkami, sportovní haly, administrativní a veřejné budovy. Investoři volí dřevo jako hlavní konstrukční materiál pro jeho ekologičnost a udržitelnost. V České republice většímu rozvoji dřevostavby dosud bránila nedotažená legislativa, která neumožňovala stavět budovy vyšší než čtyři podlaží, tedy 12 metrů požární výšky.

Ze společně deklarované potřeby ke změně legislativních omezení vznikla na jaře Platforma pro udržitelné stavebnictví ze dřeva, kterou iniciovala developerská společnost UBM Develop-

ment Czechia společně s architektonickou a realizační společností se zaměřením na dřevostavby Prodesi/Domesi.

Členové platformy si na svém druhém setkání, které se konalo 9. listopadu v Praze, potvrdili smysluplnost spolupráce a sdílení zkušeností a popsali změny, ke kterým v oblasti norm a legislativy již brzy dojde. „Jsme moc rádi, že naše iniciativa už nyní přináší své výsledky, které jsou optimistické pro všechny v oboru, a že se k nám přidávají další developerské společnosti, které mají zájem stavět udržitelné a sdílet své zkušenosti. Již víme, že v nejbližších měsících dojde k výraznému urychlení legislativních změn tak, aby bylo možné i v ČR (stejně jako v jiných zemích) stavět ekologicky – ze dřeva – budovy vyšší než čtyři podlaží, tzn. 12 metrů

požární výšky,“ nastínil vývoj Pavel Horák, architekt a jednatel společnosti Prodesi/Domesi.

Novinky popsal Ing. Zdeněk Konvalina, výrobní ředitel společnosti Prodesi/Domesi: „Již do konce letošního roku bude vydáno prohlášení ČAS, HZS a UCEEB k využití požární inženýrského přístupu umožňujícího navrhovat dřevostavby vyšší než 12 metrů požární výšky. Zároveň budou vydány dvě Technické normalizační informace pro navrhování dřevěných konstrukcí a zavedeny jako ČSN čtyři ISO normy zaměřené na požární inženýrský přístup.“ Stavitelé tak dostanou do ruky velmi účinný nástroj, který umožní stavět budovy s konstrukčním systémem ze dřeva do požární výšky 22,5 metru. V přípravě je též metodika pro aplikaci požární inženýrského přístupu pro širší

využití dřeva ve stavebnictví, na nichž nyní pracuje UCEEB. „Velice si vážíme práce Petra Kuklíka z UCEEB a jsme rádi, že celému procesu výrazně napomohl. Platforma v podstatě jen správným způsobem propojila ty správné lidi, a pomohla tak změně v cílové rovině,“ doplnil Zdeněk Konvalina.

„Jako iniciátory odborné Platformy pro udržitelné stavebnictví ze dřeva nás těší, že společně kroky přispívají k tomu, aby se ekologická výstavba dřevostavby stala v ČR běžnou praxí, stejně jako je tomu například v Rakousku či Německu,“ uvedl Josef Wiedermann, jednatel UBM Development Czechia, a dodal: „Jsme rádi, že se intenzivní práci všech zúčastněných podařilo posunout české normy k modernímu environmentálně šetrnému stavebnictví.“ (tz)

# Objem investic do komerčních nemovitostí v ČR klesá

Celkový objem investic do českých komerčních nemovitostí činil ve 3. čtvrtletí letošního roku 190 miliard eur. Šlo o 48% mezičtvrtletní pokles. Neaktivnější kupujícími zůstávají i nadále čeští investoři, připadá na ně plných 80% všech letošních transakcí v ČR. Výnosy z nejlepších českých nemovitostí činí 5,25% pro kancelářské nemovitosti, 5% pro průmyslové a logistické nemovitosti a 6% pro nákupní centra. Při optimistickém pohledu se dá očekávat, že roční objem investic do konce roku dosáhne přibližně 1,3 miliardy eur. Vyplyvá to z průzkumu společnosti Colliers, předního poskytovatele diverzifikovaných profesionálních služeb v oblasti komerčních nemovitostí a správy investic.



k nejnižším v historii. Co však zaujme, je skutečnost, že pokles objemů ve většině ostatních zemí střední a východní Evropy byl o poznání silnější než v Česku, a sice na úrovni 65–72%. V komparativním vyjádření je na tom tedy zatím Česko ve vztahu k investiční aktivitě mnohem lépe," dodal Josef Stanko.

Nejvýznamnější transakcí ve 3. čtvrtletí byl prodej budovy Via Una v Praze 1 Trinity Bank za přibližně 90 miliard eur. Jde o nedávno zrekonstruovanou historickou budovu v centru města, kterou bude banka využívat jako své nové sídlo. Mezi další významné transakce patřil velký retailový park v Trutnově a starší kancelářská budova Zirkon, která se nachází na oblíbeném kancelářském trhu v Karlíně v Praze 8.

Čeští investoři jsou i nadále neaktivnějšími kupujícími. Příklad na ně 80% všech transakcí v Česku a podíleli se i na téměř třetině objemu investic ve výši 3,2 miliardy eur v zemích střední a východní Evropy. Z geografického hlediska Česká republika rovněž zaujala 30% podíl kapitálu investovaného ve střední a východní Evropě.

pě. Tato čísla dokládají význam českého kapitálu i země v rámci celkové investiční scény ve střední a východní Evropě.

Výnosy z nejlepších nemovitostí činí 5,25% pro kancelářské nemovitosti, 5% pro průmyslové a logistické nemovitosti a 6% pro nákupní centra. Tyto výnosy představují meziroční nárůst o 25–75 bazických bodů, ale stále jsou v současné době nejnižší ve střední a východní Evropě.

„Již dříve v tomto roce jsme upravili náš pohled na hlavní výnosové ukazatele směrem nahoru napříč hlavními sektory. Stále se domníváme, že existuje rozdíl mezi nabídkovou a prodejní cenou, a to je jeden z faktorů, který vysvětluje nižší objemy transakcí," komentoval Josef Stanko a dodal: „Připouštíme, že výnosy z prime nemovitostí by se mohly ještě dále posouvat, nicméně prozatím jsme vzhledem k omezenému počtu transakcí s prémiovými nemovitostmi ponechali výnosy na stejné úrovni, jako jsme uváděli ve 2. čtvrtletí.“

Ačkoli lze často slyšet komentáře, že se český realitní trh díky svým vlastnostem nachází ve své vlastní stabilní bublině, z hlediska investic se na něm projevují stejné trendy jako v celé Evropě, tj. nižší objemy obchodů a přeceňování aktiv. V posledním čtvrtletí roku se běžně očekává zvýšená aktivita v oblasti investičních transakcí. Při optimistickém pohledu se dá předvídat, že roční objem investic do konce roku dosáhne přibližně 1,3 miliardy eur. Pokud jde o výhled na příští rok, s ohledem na mírný hospodářský růst, přetrvávající inflační tlaky a jen malé vyhlídky na pokles úrokových sazeb se očekává, že český realitní investiční trh čeká náročné období. (tz)

## Naše kavárna

### Marek Bártek ředitelem obchodu a marketingu NN ČR

Marek Bártek byl jmenován obchodním a marketingovým ředitelem a členem představenstva NN ČR s účinností od 1. listopadu 2023. V rámci nové pozice bude zodpovědný za řízení všech distribučních a marketingových kanálů NN pojišťovny a penzijní společnosti.

### Generální ředitelkou Mastercard pro Česko a Slovensko Jana Lvová

Novou generální ředitelkou společnosti Mastercard pro Českou republiku a Slovensko je od 1. prosince Jana Lvová. Zkušená manažerka s bohatou praxí v platebním sektoru z lokálních trhů i ze zahraničí bude ve spolupráci s českým a slovenským týmem rozvíjet strategii a obchodní činnost společnosti Mastercard.

### Nový generální ředitel společnosti Stock Plzeň-Božkov

Společnost Stock Plzeň-Božkov s.r.o. má nového generálního ředitele. Je jím Rafal Walendzik, který bude řídit aktivitu Stock Spirits Group v České republice a na Slovensku. Ve funkci vystřídal Jana Havlisa, ten tuto pozici zastával od března 2016. Rafal Walendzik je rovněž členem výkonného výboru skupiny Stock Spirits.

## Sponzoring, charita, pomoc

### Ve Sbírce potravin v Albertu se vybralo téměř 116 tun potravin

Všech 121 obchodů Albert po celém Česku se zapojilo do podzimní Sbírký potravin. V průběhu soboty darovali zákazníci trvanlivé potraviny, ale i základní drogerii, které pomůžou doplnit sklady potravinových bank. V obchodech Albert darovali zákazníci téměř 116 tun, rekordní prodejnou byl hypermarket na Nových Butovicích s více než čtyřmi tunami potravin a drogerie. Tento objem je včetně dvou palet, které Albert daroval do Potravinové banky pro Prahu a Středočeský kraj. (tz)

## Udržitelnost

# FeelEco rozšiřuje distribuci – produkty najdete už i v Teta drogeriích

FeelEco, český výrobce přírodních produktů pro péči o tělo a domácnost, bude opět blíž svým zákazníkům. Nově rozšiřuje distribuci svých produktů i do drogerií Teta, které se nacházejí také v menších městech. Doposud mohli zákazníci FeelEco produkty pořídit v prodejních dm drogerie, ROSS-MANN, Datart a na e-shopech rohlik.cz, kosik.cz, datart.cz, drmax.cz, pilulka.cz a lekarna.cz nebo přímo na webu výrobce [www.feelco.com](http://www.feelco.com).

Značka je výjimečná tím, že její přípravky jsou vyvíjeny v souladu s přírodou a lidským zdravím. FeelEco má široké portfolio, nabízí jak účinné přírodní produkty pro praní prádla, úklid domácnosti, mytí nádobí, péči o tělo, tak hypoalergenní kosmetiku pro děti a kojence i produkty na praní pro nejmenší. FeelEco se pyšní výjimečným složením. Řada prostředků

na trhu obsahuje např. bronopol, který může způsobit zarudnutí, otoky či svědění a je toxický pro životní prostředí a směrem ke zdraví zákazníků je prověřován jako endokrinní disruptor. Je také známý jako zdroj formaldehydu, který se řadí mezi toxické složky. Mezi používanými konzervanty můžeme ve složení některých produktů najít iodopropynyl butylcarbamate, který je také potenciálním endokrinním disruptorem. U něj je prokázáno, že je při inhalaci akutně toxický. Použití v pracím prostředku, jehož zbytky mohou ulpět na oblečení a přicházejí do kontaktu s větší plochou pokožkou, stejně jako v prostředcích na ruční mytí nádobí, není vhodné. Dále lze v produktech na trhu nalézt konzervanty ze skupiny isothiazolinonů, jako je např. MIT či CMIT/MIT, které patří mezi silné kontaktní alergeny. „Ve FeelEco nám záleží na tom, aby naše produkty byly šetrné k přírodě i ke zdraví. Ve skladbě produktů dbáme na zdravotní nezávadnost, a díky přísné nastave-

ným standardům nepoužíváme levné řešení konzervace, i když je nejsnazší a ekonomicky výhodné. Není však v souladu s filozofií značky, a proto v našich výrobcích najdete jen velmi vyčištěné složení konzervace, které neustále následuje nové vědecké poznatky, aby bylo pro zákazníky vždy co nejbezpečnější," vysvětlil Radek Marták, ředitel výzkumu a vývoje FeelEco.

Jaké FeelEco produkty najdete v Teta drogeriích? „Nabídka se bude mírně lišit lokace od lokace, co ale naši zákazníci najdou ve všech prodejnách, je Prací gel Color a na převážně většině prodejen Prací gel Baby a Odstraňovač skvrn Baby, který letos ocenili i čeští zákazníci Volbou spotřebitelů, Novinka 2023," uvedl Ivan Batka, majitel společnosti Fosfa a zakladatel značky FeelEco. „Dalším rozšířeným produktem bude pak Prostředek na nádobí, ovoce a zeleninu, který najdete ve více než 350 prodejnách Teta. Naše oblíbená Aviváž s vůní bavlny bude k dispozici ve více než 460 Teta prodejnách.“ (tz)

INZERCE

**Účetní a poradenská firma**  
**FISKUS CZ s.r.o.**  
vám nabízí:

vedení jednoduchého i podvojného účetnictví, zpracování účetnictví za celý rok, mzdy, DPH, daňová přiznání všeho druhu a řadu dalších služeb ekonomických a daňových (podnikatelské plány, úvěry, ekonomické vedení firem, krizové řízení apod.)

**Kontakt:** U Kanálky 1, 120 00 Praha 2,  
tel.: 224 918 293; 224 922 420; 224 922 688;  
224 917 584; 223 016 650; 223 016 651,  
fax: z jakéhokoli uvedeného čísla  
mojmir@fiskus.cz 602 217 061  
karel@fiskus.cz 603 423 097  
[www.fiskus.cz](http://www.fiskus.cz)

## Nezapomeňte na knihu



Grada Publishing, a. s.  
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7  
tel.: 234 264 401  
fax: 234 264 400  
[www.grada.cz](http://www.grada.cz)



Smart Press, s.r.o.  
Velflíkova 1417/12  
160 00 Praha 6  
tel.: 233 320 075  
e-mail: [redakce@smartpress.cz](mailto:redakce@smartpress.cz)  
[www.smartpress.cz](http://www.smartpress.cz)

### Hon na krtka KGB ve vedení CIA

Robert Baer

Za soumraku studené války a po jejím skončení odhalila CIA ve spolupráci s FBI tři prominentní špióny KGB působící v ruských operacích amerických zpravodajských služeb: Roberta Hanssena, Aldricha Amese a Edwarda Lee Howarda. Dlouho se však šířily spekulace o dalším krtkovi, který mohl způsobit mnohem větší škody. Tři nejlepší lovkyně špiónů CIA, ženy, které zasvětily svůj život kontrarozvědce, byly pověřeny vyšetřováním a mají zjistit, zda v CIA neškodí další dvojité agent.

### Kuchařka pro mého syna

Veronika Zemanová

Po Kuchařce pro mého muže přichází autorka se základní kuchařkou pro mladé kuchaře. Má za cíl přivést dospívající dítě do kuchyně i z jiných důvodů, než jsou zapečené tousty. Kniha nenásilnou a láskyplnou formou seznamuje kluky se základními postupy vaření, s vybavením kuchyně, snadnými osvědčenými recepty na polévky, hlavní jídla, saláty nebo dezerty. Čerpá především z italské, ale také francouzské, americké či asijské kuchyně a nezapomíná na stálice kuchyně české.

## Lego naší legislativy

### Reklama sdílených kol

Sdílená kola a městské koloběžky jsou stále využívanější. Vedle nízké ceny a šetrného vlivu na životní prostředí bývají chváleny i za to, že zabírají méně místa než auta, což je zejména v městských centrech velké plus. I tento nový dopravní systém se však neobejde bez dílčích problémů. Na co si dát pozor při jejich využití? A jak případné problémy řešit?

Registraci v aplikaci a následným užitím sdíleného kola dochází k uzavření zpravidla nájemní smlouvy s jejich provozovatelem, ačkoliv velmi krátkodobé. „Práva a povinnosti jsou tak i u využití této služby obdobné jako třeba v případě půjčení auta," uvedla Eduarda Hekšová, ředitelka spotřebitelské organizace dTest. „Ačkoliv má provozovatel, tedy pronajímatel, povinnost udržovat věc ve stavu vhodném pro užívání, doporučujeme si kolo před jízdou řádně zkontrolovat, zda netrpí vadami. Lze tak předejít nejen riziku úrazu, ale i problematickému dokazování, že dané kolo nebylo poškozeno, když již poškozené bylo. Zároveň je dobré si jeho stav i zdokumentovat, typicky fotografiemi, a to před jízdou, a zejména pak po jízdě. Pokud by totiž následně provozovatel tvrdil, že k poškození kola došlo konkrétním spotřebitelem, bude tento spotřebitel zánamem schopen dokázat, že tomu tak nebylo.“

Smluvní pokuta za špatné zaparkování může být oprávněná. Provozovatel služby musí však o takových pokutách řádně a včas informovat – spotřebitel by tedy s výši a důvody pro její udělení měli být seznámeni nejpozději při uzavření smlouvy. Samozřejmě pokud dojde ke změně podmínek, lze informovat i dodatečně, avšak musí to být s předstihem. Zároveň tato pokuta musí být přiměřená. „V rámci naší činnosti jsme se setkali s pokutami ve výši do 500 Kč," upřesnila Eduarda Hekšová a dodala: „Taková částka je z našeho pohledu přiměřená.“ (tz)

# Řešení zvýší soběstačnost uživatele, zajistí zajímavější ceny elektřiny a ochrání před výpadky

Pamatujete? Není to tak dávno, kdy se jednotlivé vesnice a města těšily na zavedení plynového potrubí, na čisté a snadné vytápění, jednoduchý ohřev vody, levné vaření... Domácnosti se zbavily popela, každodenní nepříjemné práce s obsluhou kamen či kotlů, shánění uhlí, jeho skládání do sklepa... Dnes se stále častěji hovoří o tom, že se zakáže i používání plynových kotlů stejně jako těch na jakákoli pevná paliva. Lidé se právem ptají, co bude dál... Tepelná čerpadla? Fotovoltaika? Ukládání toho jediného, co má budoucnost, tedy elektrické energie? Patrně ano, jenže ne každý na to bude mít peníze, ne každý bude ochoten se učit něčemu novému při sofistikované obsluze, ne každý se odhodlá k rekonstrukci obydlí. Ale nepředbíhejme. Historie dokládá, že pokrok nikdy na různých ustláno neměl. Nové si však svou cestu do praxe nakonec vždy našlo.

Energetika je obor, který dnes hýbe světem. Hlavně Evropou. Domácnosti i firmy investují nemalé prostředky do vlastní soběstačnosti, pomáhají současné technologie, objevné a úsporné projekty. Ve skrytu duše však všichni čekáme na převratný objev, který posune možnosti člověka zase dál. Na zázrak, na perpetuum mobile, které by například z elektřiny, jež by se vyráběla sama z ničeho, udělal sílu dostupnou všem s minimálními náklady, která by převrátila možnosti konkurenceschopnosti firem na trhu a lidstvu by otevřela nové obzory v chápání vlastních možností. Elektřina by byla samozřejmostí jako čistý vzduch v horách, bylo by jí nekonečně mnoho a lidem by umožňovala posunout se do komfortu, v němž by třeba zbývalo dost času i na zdravý životní styl...

Skupina firem Fenix Group pod vedením Ing. Cyrila Svozila, zakladatele a majitele, myslí na strýčka příhodu ve svých koncepcích jak s ohledem na domácnosti, tak firmy, a to s vel-

kým nárůstem před ostatními. Řešení, jak zvládnout výrobu elektřiny, efektivní hospodaření s ní i jistoty kontinuálního zásobování, má pro každého zájemce. Nejen o tom je rozhovor s Cyrilem Svozilem, vizionářem, výjimečnou osobností businessu:

**Vaše firemní filozofie, o níž se opírá celá produkce Fenix, je o nadčasových možnostech elektřiny, její výroby, ukládání, použití. Vždy jste prosazoval, že jedině ona má budoucnost jako všestranný a dostupný zdroj energie. Potvrdila vám to léta praxe?**

Ano, stále věřím, že elektřina je budoucnost, nicméně současná energetická krize v Evropě, a zejména způsoby jejího řešení mne naplňují obavou, zda bude elektřina budoucností i v tomto regionu!

**Ukazuje se, že elektrickou energii lze vyrábět různými způsoby, a možná přijde doba, kdy se takto bude moci obsloužit každý sám, nejen města, vesnice či bytové domy, ale i každý rodinný domek, a ještě k tomu s minimálními náklady. Mohla by to být jedina z vizí?**

Náš Energetický koncept Fenix nepočítá s úplným ostrovním systémem, ale spíše s výhodnou spoluprací se Smart Grid. Nicméně události posledních měsíců v Evropě pravděpodobně oživí i vizi ostrovních instalací.

**Vaše společnost vyvinula a vyrábí řadu systémů a komponent, které slouží jak v domácnostech, tak jsou určeny pro firmy. Co se nejvíce osvědčilo v průmyslových provozech? Oč je největší zájem?**

Naše společnost je jedním z největších světových výrobců tzv. sálavých topných systémů nalezajících uplatnění jak v rezidenční sféře, tak i v průmyslu a zemědělství. Již zhruba posledních 12 let vnímáme, že na našem největším

trhu, Evropské unii, se vlivem převažující ideologie vytvářejí všechny podmínky pro masivní nárůst cen energií, a předpokládáme i jejich nedostatek. Proto musíme našim zákazníkům nabídnout taková řešení, která jim zajistí jak cenovou dostupnost elektrické energie, tak i její kontinuální dodávku. Tomuto řešení říkáme Energetický koncept Fenix.

**Co všechno zahrnuje systém Fenix Energy Concept? Představili jste ho mimo jiné na letošním Mezinárodním strojírenském veletrhu... S jakou odezvou se setkal?**

Podstatou Energetického konceptu je budova, soubor budov nebo areál vybavený FVE či dalšími zdroji OZE pokrývající od 30 do 50 % jeho celoroční spotřebu energie. Systém obsahuje tzv. chytré bateriové úložiště (BESS) dimenzované na konkrétní podmínky a nadřazený software zajišťující aktivní obchodování na tzv. spotovém trhu. Rovněž dodržování povolených maxim odběru i dodávky energie a řízení a způsobení dalších významných spotřeb – vytápění, ohřev vody apod. – principům spot obchodování s cílem dosažení nejnižší možné uživatelské ceny elektrické energie.

**Je počítáno, kolik firem se u nás odklonilo od plynu a přešlo nebo přechází na elektrickou energii? A výhled do budoucnosti?**

Bohužel současné dopady nevládnuté energetické krize vedou občany spíše k opuštění tzv. ušlechtilých energetických zdrojů, jako je plyn a elektřina, a návratu ke spalování dřeva a uhlí. Jen za posledních 12 měsíců tak učinilo téměř 300 000 domácností. Využití zemního plynu pro vytápění začíná být vzhledem k vysokým emisím CO<sub>2</sub> v mnoha zemích EU rovněž omezeno až zcela zakazováno. Trendu omezení plynu navíc napomáhá i přechod na LNG, který bude vždy významně dražší než klasický zemní plyn dopravovaný z ložisek plynovody.

**Co doporučit malé společnosti, třeba rodinnému pekařství, bude-li chtít být energeticky soběstačná?**

Zcela určitě investovat do FVE a BESS s chytrým softwarem pro obchodování na spotovém



Ing. Cyril Svozil, zakladatel a majitel skupiny Fenix Group

foto Jan Schejbal

trhu! Toto řešení zvýší soběstačnost, zajistí výrazně zajímavější ceny elektrické energie, a ještě vás ochrání před pravděpodobně stále častějšími výpadky dodávek energie či před možnými regulačními stupni. Naše firma si v rámci pilotních projektů ověřila funkčnost tohoto řešení od rodinného domku až po výrobní areál s roční spotřebou 3,6 GWh elektrické energie a výsledky jsme schopni doložit naměřenými daty z reálného provozu.

**Energetická krize zdaleka ještě není u konce. Dá se odhadnout, jak se bude energetika v Evropě, potažmo u nás, vyvíjet v příštích letech? Jaká řešení budou firmy nejvíce využívat?**

Obávám se, že pokud občané ve volbách do EU v příštím roce zcela zásadně neotočí kormidlem jejího současného směřování, nebudou našim největším problémem pouze pětinasobné ceny energií (v porovnání s mimoevropskými teritorii), regulační stupně a občasná blackouty!

za odpovědi poděkovala Eva Brixl

## Díky českým vědcům vzniká v Kambodži z mangových pecek energie

Odborníci z Lesnické a dřevařské fakulty MENDELU pomáhají využívat odpad ze zpracování ovoce, a zároveň tak snížit spotřebu palivového dříví v Kambodži. Z mangových pecek vyrábějí brikety, které jsou následně využívány jako palivo pro domácnosti i zpracovatelské podniky. To má pozitivní vliv jak na omezení skládek odpadů, tak na ochranu místních lesních porostů, které trpí nadměrnou těžbou dřeva.

Mango je v Kambodži jeden z nejdůležitějších zemědělských produktů. „V posledních letech se zlepšuje situace ohledně zpracování manga. Dříve byla jeho velká většina vyvážena v čerstvém stavu do zahraničí, ale také se ho velké množství při sezónní nadprodukcí zkazilo. Nyní stále více zpracovatelů vyrábí sušené mango, které se nekazí a dá se prodat i mimo sezónu. Tím ale začal vznikat nový problém, kdy se při zpracování ovoce ve větším množství hromadí odpad, hlavně mangové pecky,“ uvedl Petr Němec z Ústavu lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie LDF MENDELU.

Brněnští vědci vyrobili ve spolupráci s Laboratorii biopaliv Fakulty tropického zeměděl-

ství v Praze palivové brikety z mangových pecek, které dále analyzovali. Materiál se prokázal velmi dobrými vlastnostmi, jako je mechanická odolnost, vysoká výhřevnost, nízké emise oxidů dusíku a uhlíku a nízký obsah popela. Brikety mohou být použity jako palivo v kamnech a kotlích používaných na palivové dřevo.

„Na místě spolupracujeme s firmou Kirirom Food Production, která vyrábí sušené mango. V hlavní sezóně zpracuje 200 tun man-



ga denně, z čehož denně putuje asi 60 tun pecek na smetiště. Zde pecky hnijí a znečišťují podzemní vodu, případně jsou pomalu nedokonale spalovány, což silně znečišťuje okolní ovzduší. Paradoxem je, že Kirirom využívá k vytápění svých sušireň palivové dříví, čímž trpí okolní lesní porosty. Podle našich výpočtů může podnik ze svých pecek denně vyrobit cca 12 tun kvalitního paliva, čímž nahradí více než 40 % své spotřeby dřeva. Jádra oddělená od



pecky lze navíc zpeněžit jako zdroj mangového másla využitelného v potravinářství i kosmetice. Výlišky z jader po oddělení oleje poslouží jako složka do krmných směsí pro dobytek,“ uvedl Petr Němec.

Odborníci z Česka také pomohli místním s výběrem mechanizace pro zpracování pecek. Partnerská firma Holistic Solutions představila místním podnikům stroje jak české, tak zahraniční výroby. „Udělal nám radost, že místní partneři vzali výsledky projektu jako příležitost nejen jak ušetřit finanční prostředky, ale také jak se více přiklonit k udržitelným způsobům hospodaření, a chránit tak místní životní prostředí,“ dodal Petr Němec.

Projekt byl financován z programu Partnerství pro cíle udržitelného rozvoje mezi Českou republikou a Rozvojovým programem OSN. Jeho cílem bylo snížit produkci odpadu a zároveň využít alternativní zdroj energie, a přispět tak ke snížení odlesňování, kterým země značně trpí. Kambodža se řadí mezi největší producenty manga na světě, produkuje až čtyři milióny tun manga ročně. Pecky, které doposud nebyly využívány, tak představují významný potenciál pro výrobu energie, cenných tůků i krmiva. (tz)